

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

Zpracovatel: LK Advisory, s.r.o.

Srpen 2015

Obsah

1	Předmluva (Slovo starosty)	5
2	Seznam použitých zkratk	7
3	Úvod ke strategickému plánu	8
3.1	Význam strategického plánu	8
3.2	Úvod do strategického plánování	8
	Historie	8
	Definice	9
	Fáze procesu strategického plánování	10
	Význam strategického plánování.....	10
	Shrnutí	11
3.3	Postup zpracování	11
3.3.1	Zvolená metoda	11
3.3.2	Výchozí dokumenty	12
3.3.3	Organizační zajištění procesu strategického plánování	13
4	Vize města a globální cíl	14
4.1	Vize	14
4.2	Globální cíl.....	15
5	Časový rámec strategického plánu	16
5.1	Platnost.....	16
5.2	Aktualizace	16
5.3	Propojení s akčním plánem.....	16
6	Analytická část	18
6.1	Charakteristika města a okolí	18
6.1.1	Historie města	18
6.1.2	Územní charakteristika.....	19
6.1.3	Demografický vývoj ve městě a v regionu	23
6.1.4	Predikce demografického vývoje do roku 2021	27
6.2	Klíčové oblasti	29
6.2.1	Zaměstnanost	29
6.2.2	Školství a vzdělání	32
6.2.3	Kultura, sport a volnočasové aktivity	33

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

6.2.4	Doprava.....	35
6.2.5	Životní prostředí	37
6.2.6	Služby, obchod a průmysl.....	39
6.2.7	Cestovní ruch	42
6.2.8	Sociální a zdravotní služby.....	44
7	Souhrnná SWOT analýza	45
8	Návrhová část.....	47
8.1	Úvod	47
8.2	Prioritní oblasti.....	47
8.2.1	Vzdělávání, zdravotní a sociální služby	47
	SC Vzdelávání.....	48
	SC Zdravotní a sociální péče.....	51
	Dotační možnosti PO.....	52
8.2.2	Životní prostředí	52
	SC Údržba zeleně.....	52
	SC Ochrana přírody	53
	SC Snižování energetické náročnosti	54
	Dotační možnosti PO.....	55
8.2.3	Život ve městě.....	55
	SC Kultura	56
	SC Sport a volný čas	57
	SC Cestovní ruch	59
	SC Spolkový život.....	61
	Dotační možnosti PO.....	61
8.2.4	Veřejné služby.....	62
	SC Podpora podnikání	62
	SC Bydlení	64
	SC Partnerství.....	65
	Dotační možnosti PO.....	65
8.2.5	Veřejná infrastruktura.....	66
	SC Doprava	66
	SC Zvýšení bezpečnosti.....	68
	Dotační možnosti PO.....	69

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

9 Implementace (Realizace) strategického plánu	70
9.1 Institucionální zajištění implementace	70
9.2 Formy propagace strategického plánu	70
10 Závěr	71
11 Seznam obrázků.....	72
12 Seznam grafů	72
13 Seznam tabulek	72
14 Seznam použitých zdrojů	72
Příloha č. 1 - Akční plán rozvoje města na období 2016 - 2017	74

1 Předmluva (Slovo starosty)

Vážení spoluobčané,

rozvoj města Dolní Bousov se doposud řídil podle Strategického plánu na období 2008 - 2013. Tento plán kopíroval dotační období, kdy bylo možné získat finanční prostředky z fondů Evropské unie.

Předložený Strategický plán rozvoje města a místních částí na období 2016 - 2021 si klade za cíl rozvoj města ve střednědobém horizontu prezentovat srozumitelně a věcně. Stanovení vize a cílů vychází nejen z aktuálních potřeb města a místních částí a jejich občanů, ale bere v úvahu i mnoho různých vnějších faktorů ovlivňujících dnes i v budoucnosti všechny aspekty života v Dolním Bousově. Každý z vás je bezesporu schopen položit několik otázek a zamýšlet se nad tím, co město potřebuje, kam by se mělo v nejbližším období nasměrovat. Odpovědět na všechny otázky není jednoduché, ale co lze udělat, je definovat onu vizi a obecné cíle a popsat Dolní Bousov a místní části v roce 2021 v hlavních obrysech.

Strategický plán rozvoje, který máte v rukou, popisuje vize a cíl pro rozvoj Dolní Bousova do roku 2021. Ukazuje cesty a nástroje jak jednotlivé priority plnit. Dolní Bousov má všechny předpoklady pro to, aby i v roce 2021 byl vyhledávaným místem s bohatým občanským životem, s dobrou dostupností a občanskou vybaveností. Je nutné si uvědomit, že předmětem strategického plánování na úrovni měst nejsou jen „tvrdé“ nebo investiční faktory mapující hospodářský rozvoj apod. Mnohem větší význam získávají faktory „měkké“ nebo neinvestiční, které výrazným způsobem ovlivňují kvalitu života ve městě. Mezi ně patří činnost spolků, služby či vytváření pozitivního obrazu města v regionu. Rozvoj obou faktorů by měl být vždy vázán na dlouhodobou vizi a všichni občané by měli být srozuměni proč a za jakým účelem se ta či ona investice nebo dotace realizuje.

Strategický plán je potřebný dokument nejen pro zastupitelstvo města, ale dále pro každého občana, který chce znát záměry samosprávy. Strategický plán je nutnou podmínkou pro zpracování žádostí na čerpání dotací z fondů Evropské unie. Dodržování priorit a realizace plánu rozvoje města umožní lépe využívat finanční prostředky města pro jeho rozvoj a zvyšování kvality života našich občanů. Strategický plán rozvoje města

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

Dolní Bousov a místních částí je nutné vnímat jako „živý“ dokument. Je tedy nezbytné provádět pravidelné aktualizace respektující vývoj města, kraje, ČR a samozřejmě také respektující politiku EU.

Každé město je jedinečné a to především lidmi, kteří ho utvářejí a budují. Rozvoj města je důležité realizovat pro ně, ale především s nimi. Doufám, že nám pomohou realizovat stanovené cíle.

Miroslav Boček
starosta města

2 Seznam použitých zkratk

EU - Evropská Unie
CR - Cestovní ruch
ČR - Česká republika
ČSÚ - Český statistický úřad
IROP - Integrovaný regionální operační program
IZS - Integrovaný záchranný systém
MMR - Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV - Ministerstvo vnitra
ORP - Obec s rozšířenou působností
PO - Prioritní oblast
SC - Specifický cíl
SČ Kraj - Středočeský kraj
SFDI - Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP - Státní fond životního prostředí
SO POU - Správní obvod s pověřeným obecním úřadem
SPRM - Strategický plán rozvoje města
ŠVP - Školní vzdělávací program
ÚP - Územní plán

3 Úvod ke strategickému plánu

3.1 Význam strategického plánu

Dříve než bude představen proces strategického plánování a samotný strategický plán jakožto jeho výsledek, je na místě uvést základní motivy a důvody pro jeho přípravu.

Strategický plán města Dolní Bousov vznikl primárně na základě potřeby představitelů města v souvislosti s definicí postupného a přirozeného rozvoje města. Jedním z hlavních důvodů přípravy strategického plánu byla i identifikace hlavních problémů a možných návrhů k jejich řešení. Značný význam strategického plánu byl spatřován i v možnosti formulace konkrétních projektů a s tím souvisejícím plánováním investic města. Jedním z důležitých aspektů byla i nutnost existence strategického plánu jakožto nezbytného prostředku pro čerpání finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie.

3.2 Úvod do strategického plánování

Příprava strategického plánu města Dolní Bousov vznikala v rámci metodologického konceptu strategického plánování, který stanovuje, mimo jiné, základní podobu celého procesu a podobu výsledného dokumentu. Z tohoto důvodu je nutné nejprve osvětlit, alespoň ve stručnosti, co strategické plánování znamená, jaké má fáze a zejména jaký význam by mělo mít.

Historie

S pojmem „strategické plánování“ se můžeme setkat již od 50. let, kdy se začal využívat ve Spojených státech amerických v souvislosti s řízením velkých podniků. Ačkoli z počátku bylo strategické plánování zaměřeno převážně jen na tuto podnikovou sféru, netrvalo dlouho, a již od 80. let začínalo být strategické plánování využíváno i ve veřejném sektoru. Nejprve byl systém plánování realizován (po vzoru soukromé sféry) na centrální úrovni státu, posléze byl však vzhledem k jeho univerzálnosti využíván i v jednotlivých místních samosprávách.

V Evropě se strategické plánování objevilo již v první polovině 80. let, konkrétně ve Velké Británii, a bylo zaměřeno na sociální a ekonomický rozvoj měst. V České republice se o moderním strategickém plánování může hovořit až od druhé poloviny 90. let, resp. od přelomu nového tisíciletí, v důsledku negativních zkušeností s řízením státu v období komunistické diktatury.

Definice

V souvislosti se strategickým plánováním se v české literatuře využívá řada definic. Níže jsou uvedeny ty nejznámější.

„Proces, během něhož vzniká představa o tom, čím by se obec či organizace především chtěla zabývat, co by chtěla rozvíjet, jaké programy a služby by měly být především nabízeny a jakou cestou by musela obec či organizace projít, aby mohla své záměry uskutečnit“¹

„Strategické plánování je proces, během něhož vzniká (ve spolupráci vedení organizace, jejích zaměstnanců, správní rady, zastupitelstva a rady obce, vybraných odborníků a dalších skupin, které mají k obci či organizaci významný vztah) představa o tom, čím by se obce či organizace především chtěly zabývat, co by chtěly rozvíjet, jaké programy a služby by měly být především nabízeny a jakou cestou by musela obec či organizace projít, aby mohla své záměry uskutečnit.“²

„Strategické plánování a následně řízení je rovněž účinným nástrojem, jak spojit společné aktivity rozhodujících představitelů veřejnosti, veřejné správy a organizací ve směru vybraného cíle.“³

Z uvedených definic zcela zřetelně vyplývá, že strategické plánování je proces, vedoucí k definici představy (cesty), kterou hodlá město v budoucnu realizovat. Tato představa je vždy detailně rozvedena v základním dokumentu - strategickém plánu. Níže je uvedena nejvíce využívaná definice tohoto dokumentu.

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, s. 7.

² PĚCHULA, M., et al. Venkov na prahu 21. století. Venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia územní dopady znalostní ekonomiky na venkov souvislosti vztahů měst a venkova v globalizované ekonomice, s. 7.

³ PĚCHULA, M., et al. Venkov na prahu 21. století. Venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia územní dopady znalostní ekonomiky na venkov souvislosti vztahů měst a venkova v globalizované ekonomice, s. 6.

„Strategický plán je dokument zachycující výsledky procesu strategického plánování. Tento dokument je po svém projednání a přijetí zásadním podkladem pro strategické řízení obce a organizace.“⁴

Fáze procesu strategického plánování

Strategický plán je tedy možné vnímat jako výsledek (produkt) celého procesu strategického plánování. Tento proces v sobě ovšem zahrnuje řadu na sebe navazujících kroků. Mezi ně spadá:

- 1) Příprava procesu strategického plánování
- 2) Analýza současné situace
- 3) Formulace vize rozvoje
- 4) Vnější a vnitřní analýza - SWOT analýza
- 5) Definice cílů rozvoje obce a opatření vedoucí k jejich naplnění
- 6) Sestavení a přijetí strategického plánu
- 7) Realizace strategického plánu
- 8) Evaluace strategického plánu a jeho aktualizace

Význam strategického plánování

Strategický plán jako nástroj

Strategické plánování (resp. strategický plán jako jeho produkt) představuje jeden z nástrojů k naplnění zákona o obcích, konkrétně § 2 odst. 2, kde je uvedeno, že *„Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“* Kromě strategického plánu byl často jako jeden z nástrojů využíván i územní plán (ÚP), který ovšem nedosahuje komplexnosti strategického plánu. ÚP je zaměřen převážně na funkční využití ploch a jeho charakter je možné vnímat jako regulační. Naopak strategický plán se zaměřuje na socio-ekonomický rozvoj a z hlediska charakteru je spíše iniciační. Na rozdíl od ÚP není upraven legislativou, což usnadňuje jeho zpracování a umožňuje vytvoření komplexnějšího a dlouhodobějšího dokumentu.

⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jan ŠELEŠOVSKÝ a kol. Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací, s. 7.

Strategický plán jako prostředek

Strategický plán je využíván rovněž jako prostředek k rozvoji obcí v následujících oblastech.

- 1) Koordinace představ o rozvoji (predikce rozvoje)
- 2) Identifikace problémů a jejich řešení
- 3) Formulace rozvojových záměrů a projektů
- 4) Rozvrhnutí realizace aktivit a identifikace subjektů, které se na nich budou podílet
- 5) Alokace vlastních finančních prostředků (predikce rozpočtového výhledu)
- 6) Aktualizace rozvojových aktivit v územním plánu
- 7) Zabezpečení pozice v regionu a posílení konkurenceschopnosti
- 8) Čerpání finančních prostředků z domácích dotačních zdrojů a ze zdrojů Evropské unie

Shrnutí

Ačkoli obce nemají dle zákona povinnost vytvářet strategický plán rozvoje, praxe posledních let ukázala, že samotný územní plán není dostatečným nástrojem pro zajištění dlouhodobého a udržitelného rozvoje obce. Proces strategického plánování (formulace, implementace a evaluace strategie) se tak stává stále více využívaným a běžným nástrojem k zajištění komplexního rozvojového rámce.

3.3 Postup zpracování

3.3.1 Zvolená metoda

Vzhledem k tomu, že v současnosti neexistují striktní pravidla (či metodika) pro vypracování strategického plánu, ani pro určení jeho obsahové náplně (např. oblasti socio-ekonomického rozvoje) bylo nutné při přípravě tohoto klíčové dokumentu stanovit vhodnou metodu.

V praxi strategického plánování jsou využívány dvě základní metody, rozlišené dle subjektů, zapojených do tohoto procesu. V případě, že se procesu účastní externí odborní zpracovatelé ve spolupráci s představiteli řešeného území, jedná se o metodu

expertní. Pokud jsou do procesu zapojeny převážně místní subjekty, jedná se o **metodu komunitní**. Na základě uvedeného je zřejmé, že metoda expertní je využívána při přípravě strategických plánů pro větší územně správní celky (kraj, mikroregion), zatímco metoda komunitní je využívána při přípravě strategických plánů obcí a měst.

V praxi jsou tyto metody ovšem velice často kombinovány. Nejinak tomu bylo i při přípravě Strategického plánu rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021. Předložený strategický plán tak je, mimo jiné, výsledkem diskuze představitelů města, příspěvkových organizací, či zástupců spolků, která byla vnějším expertem pouze moderována (komunitní metoda), a který je zároveň zaměřen na komplexní rozvoj (expertní model).

3.3.2 Výchozí dokumenty

Při přípravě strategického plánu rozvoje města byla využita řada klíčových dokumentů, které, alespoň částečně, již nastiňují možnosti vývoje města Dolní Bousov v krátkodobém a dlouhodobém horizontu. Při přípravě strategického plánu byl totiž kladen důraz na zajištění souladu připravovaného strategického plánu s již existujícími strategickými dokumenty města. Mezi tyto dokumenty patří zejména Územní plán města Dolní Bousov z roku 2014, „Integrovaná strategie území Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj, Místní akční skupiny Český ráj a střední Pojizeří 2014 - 2020“ a „Strategie území samosprávného obvodu ORP Mladá Boleslav na období 2015 až 2024“.

Vzhledem k tomu, že přípravu strategického plánu je vždy nutné provádět v kontextu stávajících strategií a dokumentů na lokální, regionální, národní a mezinárodní úrovni došlo při přípravě strategického plánu města Dolní Bousov k využití mnoha existujících dokumentů. Mezi mnohými je možné jmenovat „Strategii regionálního rozvoje ČR na období 2014 - 2020“, „Strategii Evropa 2020“, „Programový dokument IROP pro období 2014 - 2020“ a „Programový dokument OPŽP 2014 - 2020“.

3.3.3 Organizační zajištění procesu strategického plánování

Samotnou přípravu strategického plánu města je možné vnímat jako počátek procesu, vedoucího k naplnění globálního cíle a definovaných prioritních oblastí a specifických cílů v jednotlivých oblastech.

Při přípravě strategického plánu bylo použito několik dílčích metodických postupů. Jednalo se především o práci se statistickými a dalšími daty, klasifikační a syntetické metody (např. SWOT) nebo porovnání existujících strategií a analýz. Při přípravě návrhové části byly nejdůležitější metodou vlastní průzkumy a řízené rozhovory s významnými subjekty ve městě a s jejich zástupci (starosta, ředitelka školy, místní příspěvkové organizace a spolky apod.)

Na úvodní schůzce mezi zpracovatelem strategického plánu a zástupci města bylo rozhodnuto o metodice a časovém harmonogramu přípravy dokumentu. Na téže schůzce došlo zároveň k vytvoření realizačního týmu, složeného ze zástupců města a zpracovatele (LK Advisory, s.r.o.).

Složení realizačního týmu

Pozice	Jméno	Kontakt
Vedoucí týmu zadavatele	Miroslav Boček	starosta@dolni-bousov.cz
Člen týmu zadavatele	Mgr. Kateřina Karnová	skola@zsdb.cz
Supervizor	Mgr. Luboš Rambousek	Tel.: + 420 721 125 978 e-mail: rambousek@lka.cz
Expert	Mgr. Monika Bubeníková	Tel.: +420 773 997 318 e-mail: bubenikova@lka.cz
Expert	Ing. Štefan Koreň	Tel.: + 420 773 220 066 e-mail: koren@lka.cz

V souvislosti s přípravou strategického plánu tak byly v maximální možné míře využívány již existující organizační struktury a nebylo tak nutné vytvářet struktury nové, které by sloužily již pouze tomuto účelu.

4 Vize města a globální cíl

4.1 Vize

Jedním ze základních kamenů při přípravě strategického plánu je výběr vhodné vize. Touto vizí je myšlen stav, který má být v dlouhodobém horizontu při implementaci strategického plánu dosažen. V rámci přípravy strategického plánu rozvoje Dolního Bousova na období 2016 - 2021 byla zvolena následující vize:

„Dolní Bousov - moderní město ráji na dosah“

Cílem moderního města je neustálé zkvalitňování poskytovaných služeb a zohledňování trendů, které zvyšují úroveň a konkurenceschopnost těchto služeb. Ať už se jedná o investice do udržitelného rozvoje, dopravní infrastruktury, životního prostředí, vzdělávání či sociální a zdravotní péče. Důležité zde nejsou tedy pouze samotné investice, ale důraz je kladen především na sledování aktuálních trendů a zavádění nových a efektivnějších řešení.

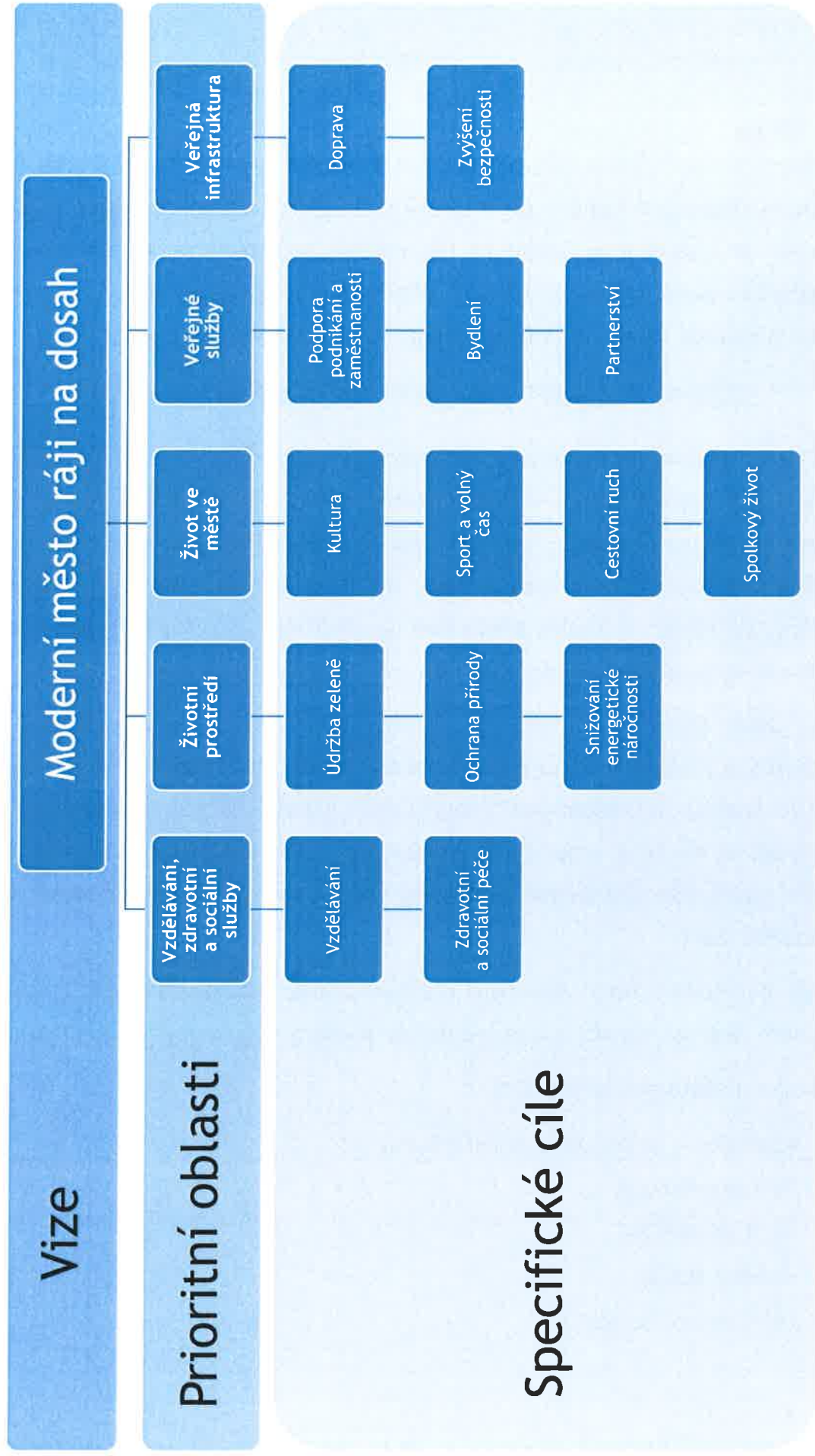
Ráj na dosah představuje místo pro spokojený život pro místní obyvatele a jeho návštěvníky a zároveň odkazuje na významný potenciál blízkosti Českého ráje. Dále zahrnuje nabídku volnočasových a sportovních aktivit, zázemí pro cestovní ruch či bezpečnost ve městě a vytváření podmínek pro přilákání soukromých investic včetně zajištění nízké nezaměstnanosti. Spokojený život však svým přispěním naplňuje i první cíl, moderní město.

V rámci naplňování této vize bylo stanoveno pět prioritních oblastí, které jsou stěžejními částí tohoto plánu a jsou detailně popsány v následujících kapitolách.

Pro úvodní představení se jedná o:

- Vzdělávání, zdravotní a sociální služby
- Životní prostředí
- Život ve městě
- Veřejné služby
- Veřejnou infrastrukturu

4.2 Globální cíl

5 Časový rámec strategického plánu

5.1 Platnost

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov představuje základní dokument z oblasti strategického plánování pro období let 2016 - 2021. Navazuje na strategický plán na období 2008 - 2013 a zohledňuje jeho výsledky.

Strategický plán rozvoje města je v souladu s připravovaným programovým obdobím EU pro roky 2014 - 2020 a zároveň je v souladu s rozpočtovým rámcem Evropské unie pro toto sedmileté období.

5.2 Aktualizace

Strategický plán rozvoje města není možné chápat jako neměnný dokument na následující šestileté období. V průběhu tohoto období bude totiž nutné reflektovat změny jak na centrální úrovni (zásadní změny v zákonech, vývoj hospodářské politiky, aj.), tak na úrovni regionální (demografický vývoj, vzdělanostní struktura kraje, investice do kraje, živelné pohromy aj.).

Z tohoto důvodu se předpokládá, že strategický plán bude průběžně aktualizován. Termín aktualizace není pevně stanoven. Strategický plán však bude aktualizován bezprostředně po vyvstalé potřebě.

Doporučení pro aktualizaci strategického plánu bude předkládáno starostou města na základě předložené zprávy o plnění cílů Strategického plánu.

5.3 Propojení s akčním plánem

Vlastní realizace investičních akcí strategického plánu bude zajištěna prostřednictvím vydávání akčních plánů. První akční plán tvoří přílohu č. 1 tohoto Strategického plánu a byl vypracován na roky 2016 a 2017. Další akční plány budou vydávány v jedno až dvou letých intervalech.

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

Akční plán bude významně propojen s rozpočtem města a bude vypracován na základě struktury Strategického plánu. Schvalování akčního plánu by tak mělo bezprostředně navazovat na schvalování rozpočtu města.

Krom samotných investic, které budou součástí akčních plánů, bude město aktivními kroky podporovat PO a jednotlivé SC. Některé kroky nevyžadují žádnou investici, pouze aktivní zapojení představitelů města. I přesto, že tento SC, stejně jako několik dalších, nebudou uvedeny v přehledu investic, neznamená to, že nebudou realizovány.

6 Analytická část

Analytická část strategického plánu je rozdělena do dvou základních celků. Prvním je charakteristika města a okolí, která nastiňuje základní obecné faktory a trendy ve městě, ORP a Středočeském kraji. Tyto informace jsou výchozími pro určení předpokládaných trendů, které budou ve sledovaném období město provázet.

Druhou částí je analýza klíčových oblastí, jako je zaměstnanost, školství, životní prostředí a další. Klíčové oblasti shrnují jak aktuální stav, tak trendy z prvního celku kapitoly a velice stručně nastiňuje možná opatření do budoucna.

Oba celky se navzájem prolínají a doplňují a tvoří společný ucelený komplex. Jejich výstupy, aktuální stav a předpoklad vývoje, jsou stěžejní pro návrhovou část cílící na směřování investic.

6.1 Charakteristika města a okolí

Abychom mohli analyzovat a přiblížit si charakteristiku města, je nutné ho nejprve zasadit do kontextu s jeho bezprostředním okolím a s krajem ve kterém leží. Právě komparace a nástin základních faktorů, které jsou v rámci obdobných sídel z obdobných lokalit z velké části homogenní, nám objasní jeho postavení a ukáže předpokládaný vývoj v následujících letech.

Po úvodu, který nás seznamuje s historií města, se dostáváme k charakteristice jednotlivých územních celků. Postupujeme od vyšších k nižším, tj. od Středočeského kraje či ORP Mladá Boleslav k samotnému Dolnímu Bousovu. Blok zakončuje demografický vývoj, opět z pohledu města i jeho okolí.

6.1.1 Historie města

První zmínky o osídlení oblasti Dolního Bousova, dle archeologických nálezů, spadají již do mladší doby kamenné.

Významným milníkem, který je považován za začátek samostatné historie města a první písemnou zmínkou, je rok 1318 a zpráva o Ctiborovi z Búsovce. Další významnou zmínkou, která se s největší pravděpodobností váže k zakladateli tvrze za farou,

nalezneme v roce 1330 v případě Búse z Bousova. Samotné město, tehdy zmíněné jako farní ves Búsov, je poprvé připomínáno v roce 1360. Již jako městečko, náležící k hradu Kost, je zmiňováno v letech 1497.

Význam města se v průběhu let a s jednotlivými panovníky měnil. Mezi významná období, kdy město dosahovalo rozkvětu, patří období vlády Lobkoviců, období vlády Černínů po 30 leté válce, dále pak doba národního obrození.

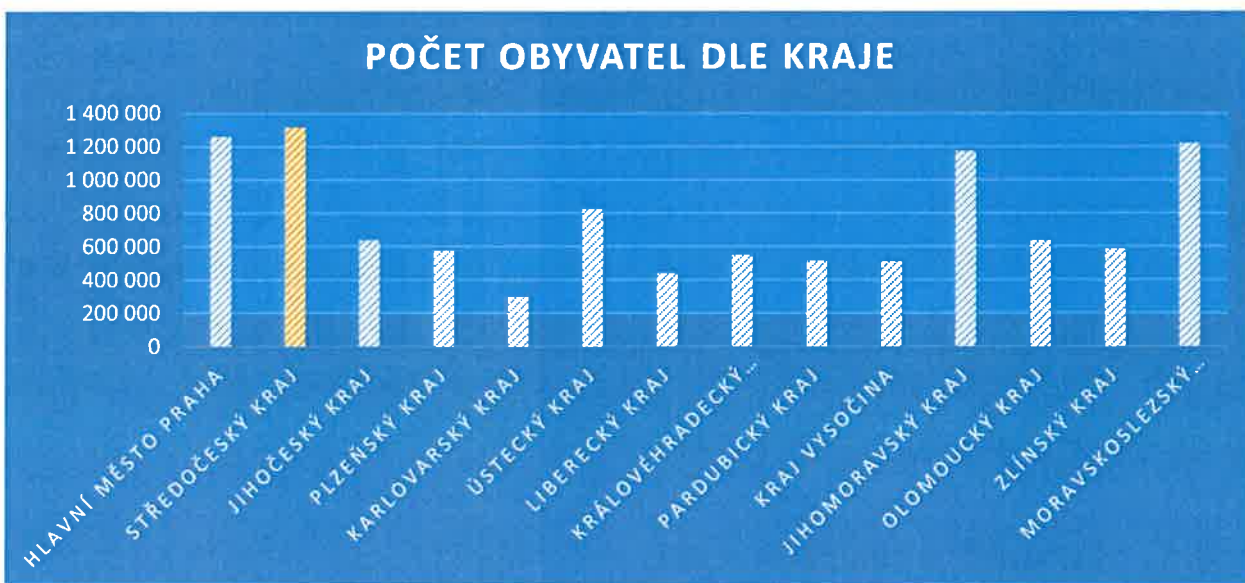
Svůj současný znak získalo město od císaře Rudolfa II. Vyjma znaku dostalo město od císaře i právo pečetit zeleným voskem. Stalo se tomu tak v roce 1600. Vlajka města je využívána od 11. 5. 2006.

6.1.2 Územní charakteristika

Dolní Bousov se nachází ve Středočeském kraji v okrese Mladá Boleslav.

Středočeský kraj je nejlidnatějším, s 1 315 299 obyvateli, a zároveň největším krajem České republiky.

Tabulka 1: Počet obyvatel dle kraje k 1.1.2015

Zdroj 1: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

V tabulce 2 nalezneme mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů, které nám ukazují další postavení kraje v rámci České republiky.

Tabulka 2: Mezikrajské srovnání - vybrané ukazatele, 2013

	Rozloha v km ²	Obce	Obce se statutem města	Počet vydaných stavebních povolení
Česká republika	78 867,1	6 253	602	84 864
Hlavní město Praha	496,2	1	1	5 530
Středočeský kraj	11 015,7	1 145	83	15 375
Jihočeský kraj	10 056,6	623	54	6 633
Plzeňský kraj	7 561,0	501	57	5 895
Karlovarský kraj	3 314,3	132	38	2 698
Ústecký kraj	5 334,6	354	59	4 892
Liberecký kraj	3 163,5	215	39	3 467
Královéhradecký kraj	4 758,8	448	48	3 880
Pardubický kraj	4 518,9	451	38	4 369
Kraj Vysočina	6 795,7	704	34	5 022
Jihomoravský kraj	7 195,1	673	49	9 991
Olomoucký kraj	5 266,7	399	30	4 218
Zlínský kraj	3 963,0	307	30	4 022
Moravskoslezský kraj	5 427,1	300	42	7 927

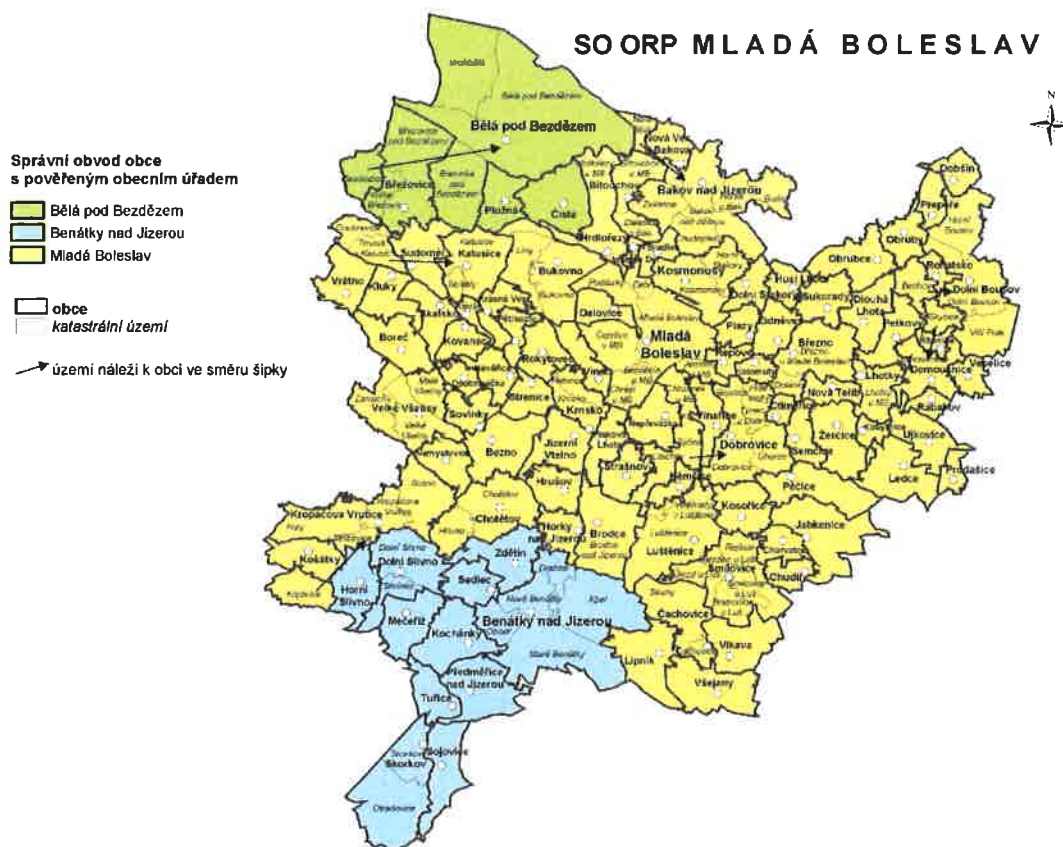
Zdroj 2: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Krom již zmíněných dvou „nej“ je z tabulky 2 patrná nejvyšší koncentrace výstavby a zároveň největší počet měst. To nahrává koncentraci ekonomické aktivity, která je především vázána na důležitá sídla a jejich bezprostřední okolí.

Další důležité ukazatele již budou součástí jednotlivých klíčových oblastí, do kterých tematicky náleží, jako je zaměstnanost, či budou dostatečně zahrnuty v části o demografickém vývoji.

Správní obvod Mladá Boleslav leží v severovýchodní části Středočeského kraje. Na své severní hranici sousedí s Libereckým krajem a na východní s Královéhradeckým krajem.

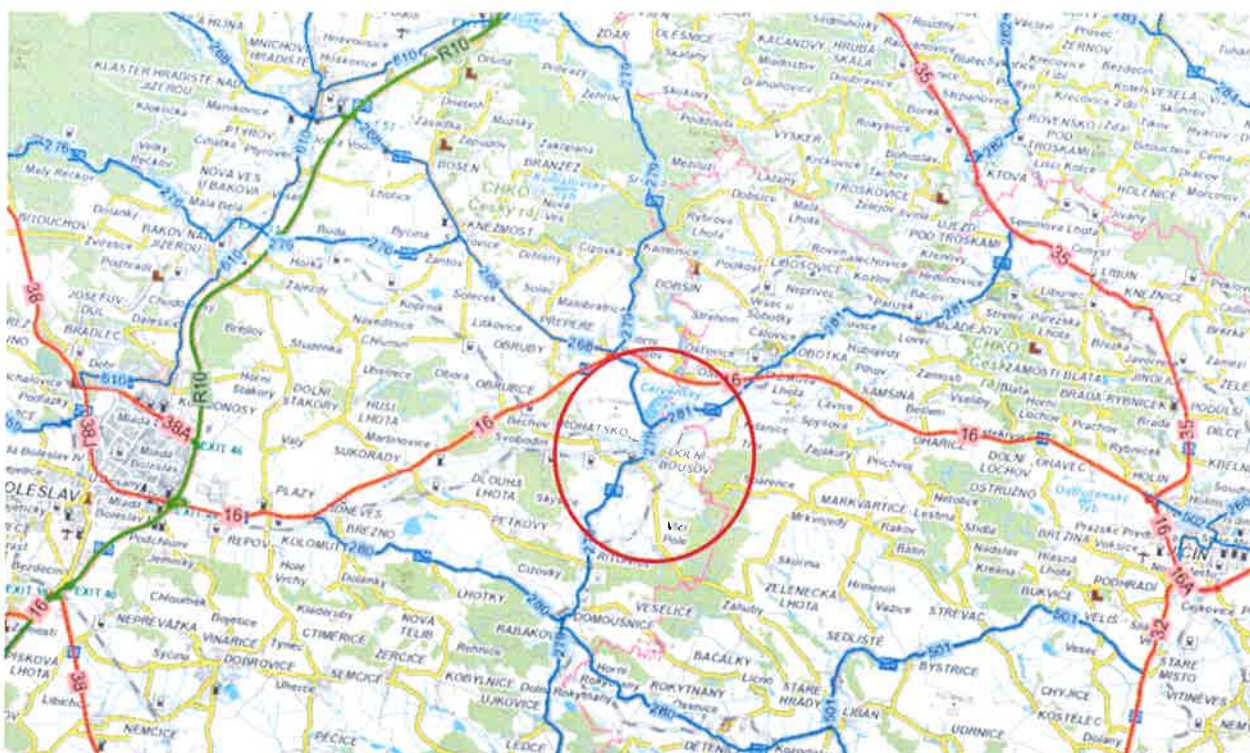
Obrázek 1: ORP Mladá Boleslav

Zdroj 3: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Geografická poloha, jak z hlediska bezprostřední blízkosti malebné krajiny Českého ráje, tak z hlediska dostupnosti významných sídel (jak vzdálenosti, tak dopravní obslužnosti), dělá z Dolního Bousova žádanou lokalitu.

Obrázek 2: Dopravní cesty v bezprostředním okolí Dolního Bousova

Zdroj 4: ŘSD ČR, 2015 (<http://geoportal.jsdi.cz/>)

V meziokresním srovnání Středočeského kraje je okres Mladá Boleslav, co se týče rozlohy, třetí největší a čtvrtý největší co do počtu obyvatel. Kompletní přehled je uveden v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Meziokresní srovnání - vybrané ukazatele

	Rozloha v km ²	Počet obcí	Počet obyvatel
Benešov	1 475	114	96 718
Beroun	662	85	89 172
Kladno	720	100	161 621
Kolín	744	89	98 125
Kutná Hora	917	88	74 244
Mělník	701	69	104 973
Mladá Boleslav	1 023	120	125 931
Nymburk	850	87	96 689

Praha - východ	755	110	164 002
Praha - západ	580	79	134 351
Příbram	1 692	121	114 084
Rakovník	896	83	55 389

Zdroj 5: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

V Dolním Bousově, dle posledních dostupných údajů ČSÚ k 1. 1. 2015, žije 2641 obyvatel, což ho řadí, co do počtu obyvatel, mezi největší města v rámci okresu. Město se skládá ze sedmi částí - Bechova, Dolní Bousova, Horní Bousova, Ošťovice, Střehomi, Svobodína a Vlčího Pole.

Vývoj počtu obyvatel a další demografické ukazatele naleznete v kapitole 6.1.3.

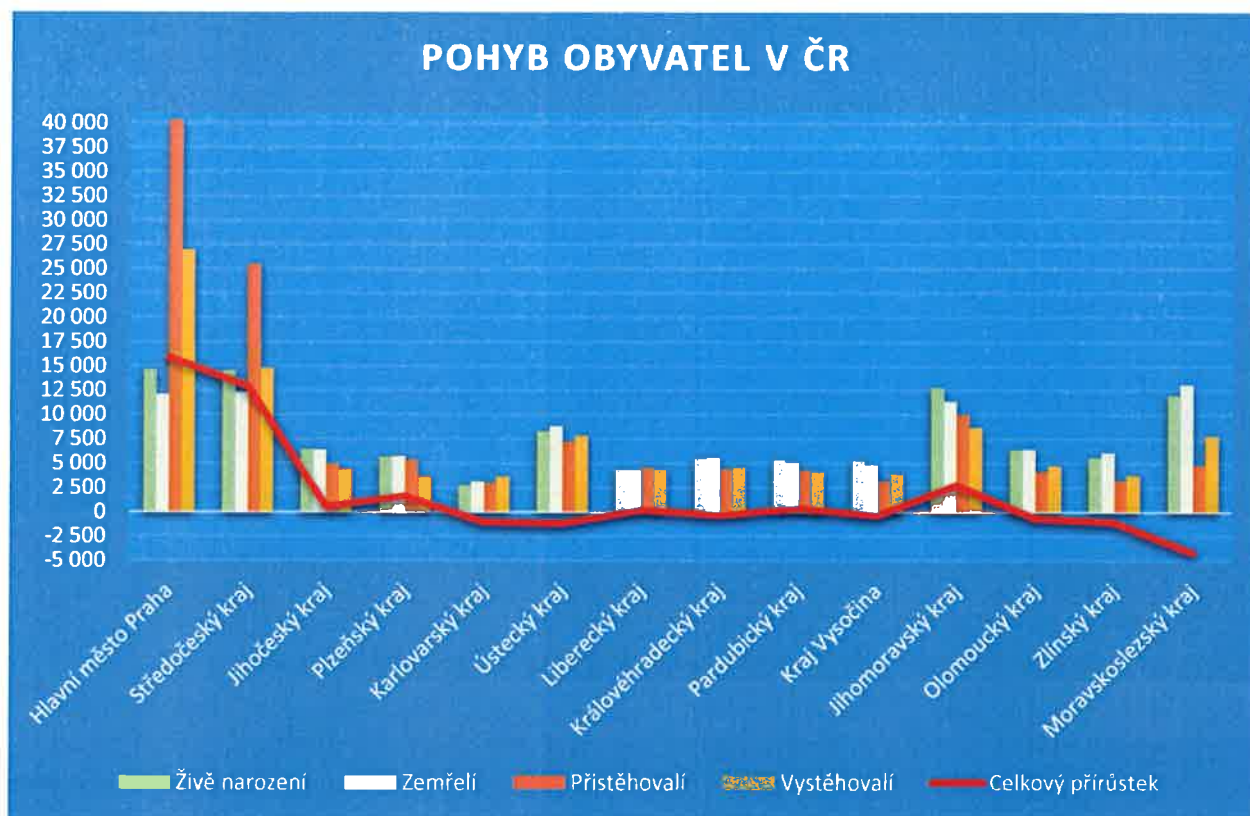
Pro své obyvatele město zajišťuje základní potřeby občanské vybavenosti. Vzdělání je zajišťováno mateřskou a základní školou, která pro své žáky zajišťuje navíc spoustu zájmových kroužků. Nabízí i silnou sportovní infrastrukturu a nepřeborné množství turistického a cyklistického potenciálu díky blízkosti malebné krajiny Českého ráje.

6.1.3 Demografický vývoj ve městě a v regionu

Demografický vývoj ve městě je opět nutno zasadit do kontextu se širším územím na město bezprostředně navazujícím, tedy především krajem. Co do počtu obyvatel je Středočeský kraj největším v rámci republiky a počet obyvatel neustále narůstá. O nárůst se stará jak přirozený tak především migrační přírůstek.

Celkový pohyb obyvatel v krajích ČR ukazuje graf č. 1. Středočeský kraj měl v roce 2014, hned po Hlavním městě Praze, druhý největší celkový přírůstek.

Graf 1: Pohyb obyvatel v krajích ČR v roce 2014

Zdroj 6: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

V absolutních číslech za posledních pět let je však Středočeský kraj, co se týče migrační aktivity, nejvyhledávanější destinací. Tuto skutečnost nám dokládá tabulka č. 4. Je zde vidět jasný vývojový trend a zároveň vysoká atraktivita Středočeského kraje.

Tabulka 4: Migrační aktivita v rámci ČR

	2010	2011	2012	2013	2014
Hlavní město Praha	8 132	7 627	5 116	-3 579	15 878
Středočeský kraj	17 445	14 359	12 471	10 520	12 963
Jihočeský kraj	1 063	367	473	96	593
Plzeňský kraj	182	453	978	782	1 654
Karlovarský kraj	-192	-639	-1 439	-1 417	-1 016
Ústecký kraj	-153	-422	-1 262	-1 644	-1 148
Liberecký kraj	915	680	-6	15	242

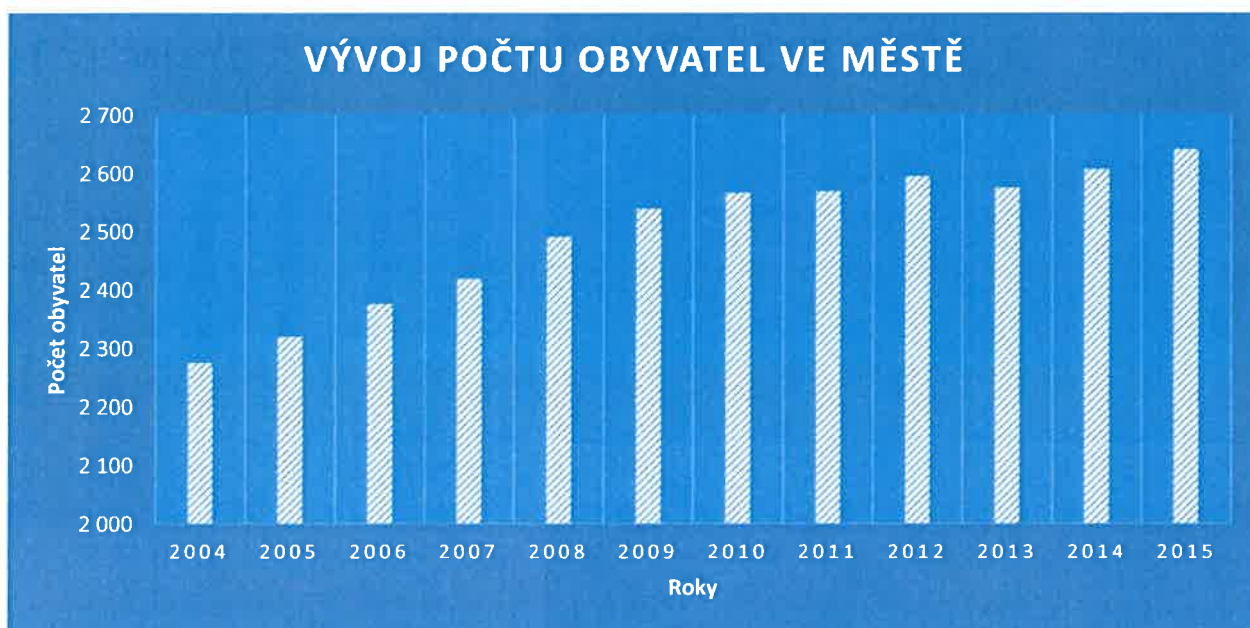
Královéhradecký kraj	401	-699	-910	-1 037	-319
Pardubický kraj	835	151	29	-455	387
Kraj Vysočina	-423	-308	-730	-998	-314
Jihomoravský kraj	2 946	2 686	2 337	1 428	2 775
Olomoucký kraj	-360	-392	-1 029	-1 253	-645
Zlínský kraj	-681	-1 057	-1 337	-1 394	-1 038
Moravskoslezský kraj	-4 153	-4 092	-4 011	-4 770	-4 156

Zdroj 7: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Trend demografického vývoje ve městě je odrazem demografického vývoje Středočeského kraje. Jedná se tedy především o nárůst počtu obyvatelstva díky stěhování, tak i o věkové složení obyvatelstva města a stárnutí populace.

Nárůst počtu obyvatel města je pozvolný a až na výjimečné odchylky trvalý. Nejedná se o masivní rozšiřování jako v případě ORP v bezprostřední blízkosti Prahy, tj. Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Říčany, Černošice, ale o postupný růst města.

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel ve městě

Zdroj 8: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Přírůstek obyvatel ve městě je, jak již bylo zmíněno, stejně jako v případě kraje zapříčiněn migračním přírůstkem. Danou skutečnost dokládá graf č. 3 kde, vyjma roku

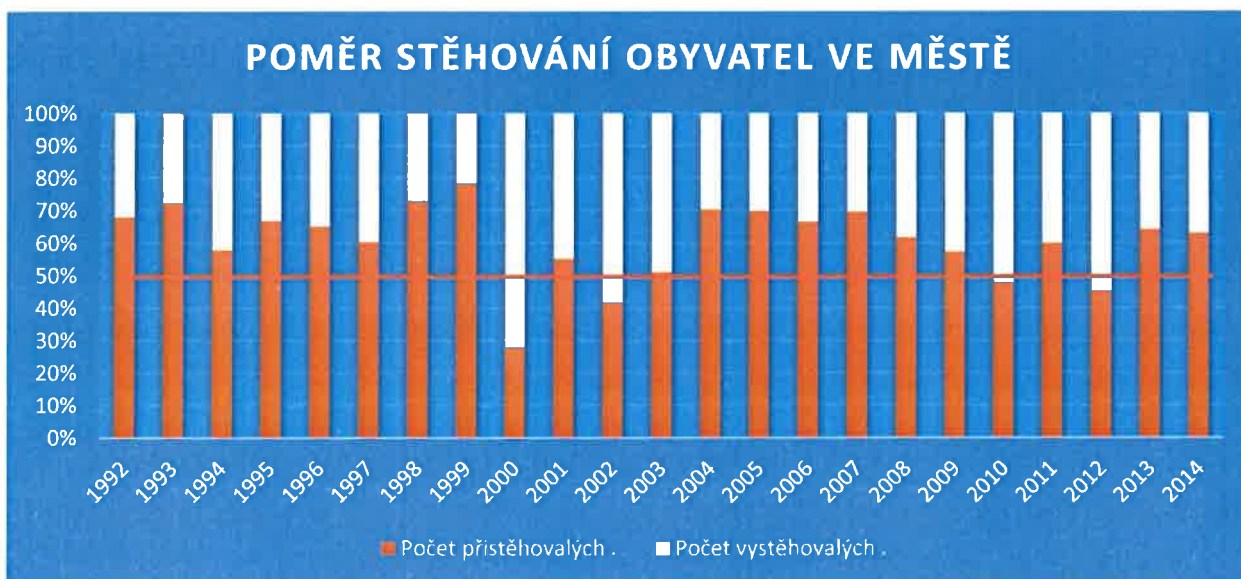
2010, hodnoty migračního přírůstku téměř kopírují hodnoty celkového přírůstku. Poměr mezi vystěhovanými a přistěhovanými znázorňuje graf č. 4.

Graf 3: Celkový přírůstek ve městě.

Zdroj 9: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

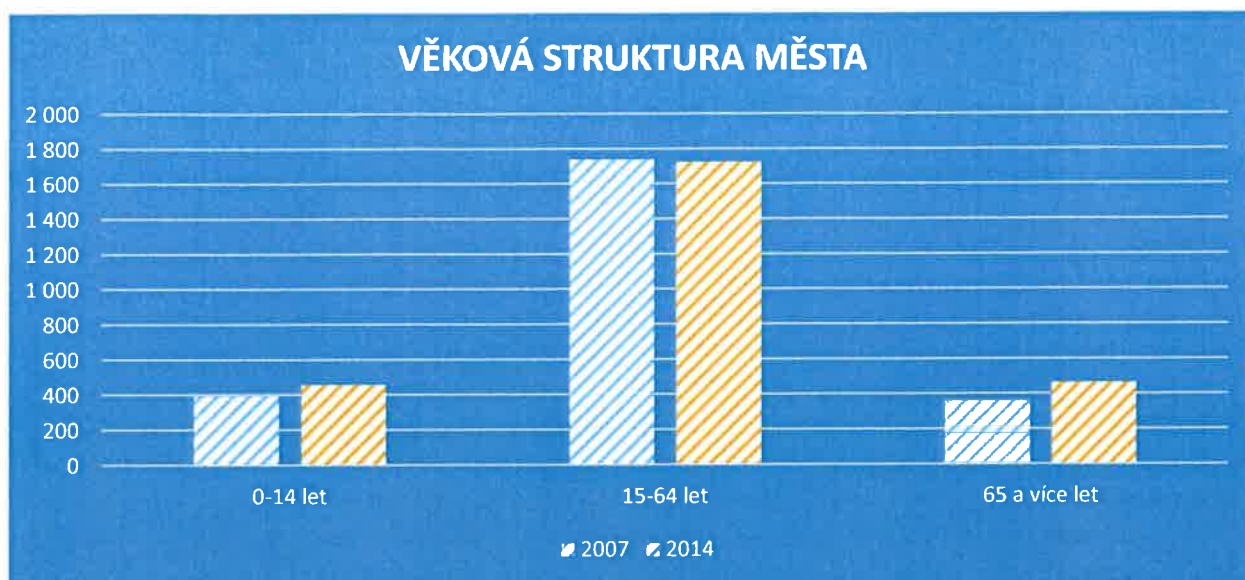
Graf 4: Poměr stěhování obyvatel ve městě

Zdroj 10: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Věková struktura města opět odpovídá krajskému trendu, kdy dochází ke stárnutí obyvatelstva. Snížování produktivní části populace a navyšování postproduktivní části populace je pozvolný proces, který je uveden v grafu č. 5. Ve sledovaném období vzrostl průměrný věk ve městě ze 39,7 let na 40,7 let.

Graf 5: Věková struktura města.

Zdroj 11: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

Proces demografického stárnutí můžeme charakterizovat i pomocí indexu stáří, který vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let. Zde vycházíme z údajů za ORP Mladá Boleslav, kde byl index stáří v roce 1995 v hodnotě 70,8 oproti hodnotě 102,4 v roce 2014.

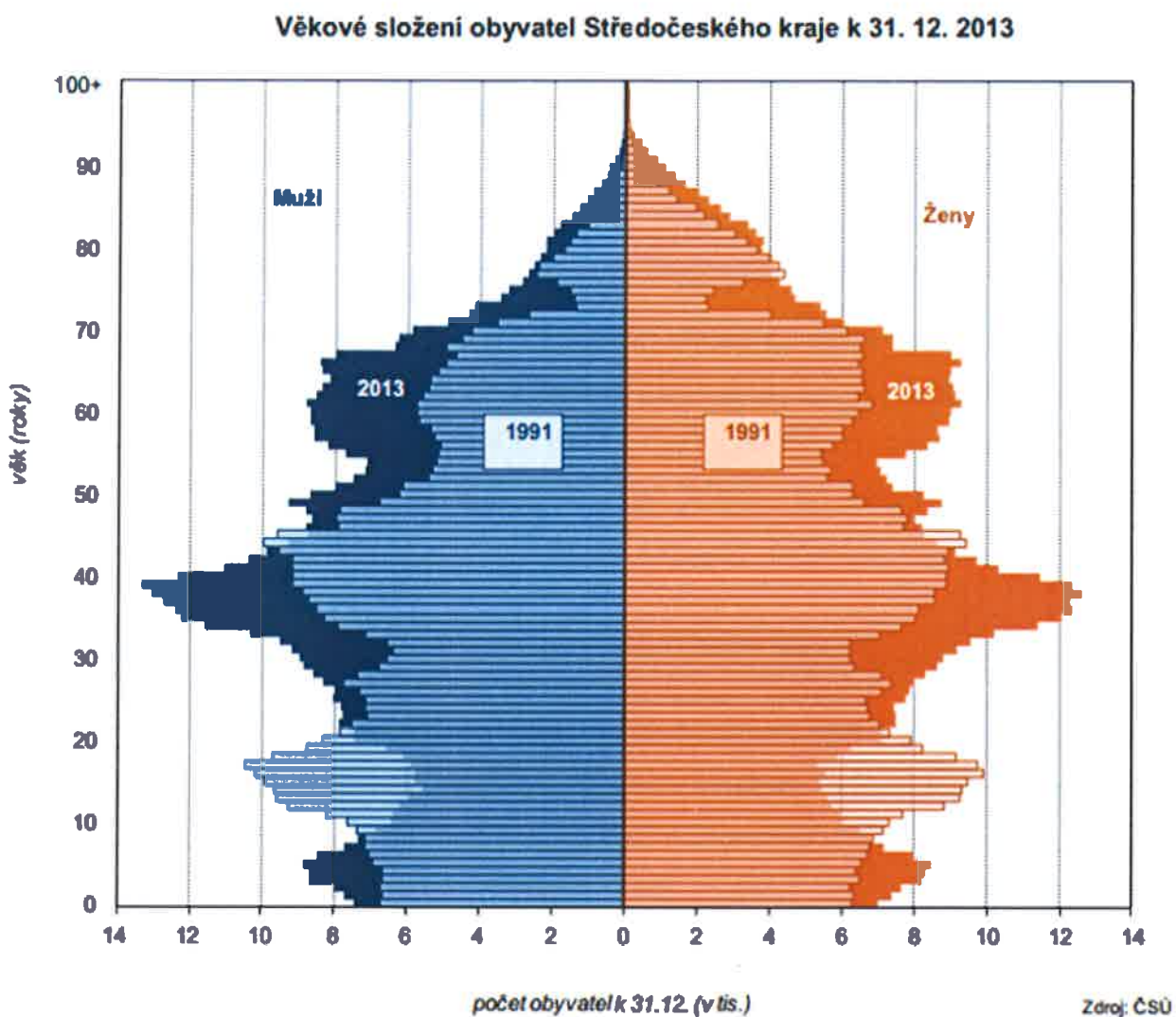
6.1.4 Predikce demografického vývoje do roku 2021

Na základě uvedených dat, trendů a dalších faktorů lze tedy očekávat, že nadcházející demografický vývoj v Dolním Bousově bude velmi podobný současnému trendu města i Středočeského kraje. Nadále bude docházet k nárůstu obyvatel města, ačkoliv pomaleji než tomu bylo doposud. Predikce odhaduje nárůst okolo 30 nových obyvatel ročně a bude se jednat především o migrační přírůstek.

I přesto by to mělo být nadále součástí nejvyšší dynamiky růstu v rámci krajů ČR. To bude zapříčiněno především stěhováním do kraje (příjmy v domácnostech, průměrná mzda i medián jsou po hlavním městě Praze druhé nejvyšší v ČR).

Prodlužující se doba života a nízká porodnost, budou mít za následek neustálé stárnutí obyvatelstva a zvyšování počtu obyvatel v postproduktivním věku. I zde se očekává, že trend ve městě bude kopírovat trend v celém kraji. Tato skutečnost je znázorněna v grafu č. 6.

Graf 6: Věková pyramida kraje

Zdroj 12: ČSÚ, 2015 (<http://www.czso.cz/>)

6.2 Klíčové oblasti

Textová část jednotlivých klíčových oblastí je strukturována do dvou částí. V úvodu je stručně popsán aktuální stav dané oblasti a následují stručná a obecná doporučení na zlepšení a možné dopady těchto doporučených aktivit. Informace z této části jsou východiskem pro návrhovou část, která se již zaměřuje na konkrétní specifické cíle a aktivními opatřeními se snaží zhodnotit možnosti, které jsou v této části nastíněny.

Jednotlivé klíčové oblasti se navzájem prolínají a multiplikují své výstupy, není tedy žádoucí zaměřit se pouze na jednu oblast a ostatní ignorovat. Přestože jsou klíčové oblasti pro přehlednost rozděleny, stejně jako prioritní oblasti a specifické cíle, je nutné na ně nahlížet jako na celistvý celek a analyzovat dopady jednotlivých aktivit i do přímo či nepřímo dotčených oblastí a na ně následně navázat a dále je rozvíjet.

6.2.1 Zaměstnanost

Pro názornější popis situace ve městě, a nastínění vazeb, opět použijeme komparaci s dalšími územními celky. Nezaměstnanost v České republice je k červnu 2015 v hodnotě 6,2 %. („Na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přechází na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 - 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.“⁵)

Podíl nezaměstnaných ve Středočeském kraji je však nižší a to 5,4 %. Ve Středočeském kraji patří nezaměstnanost, v mezikrajských srovnáních, dlouhodobě mezi nejnižší a pohybuje se dlouhodobě pod celorepublikovým průměrem.

⁵ Integrovaný portál MPSV [online]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/zmena_metodiky

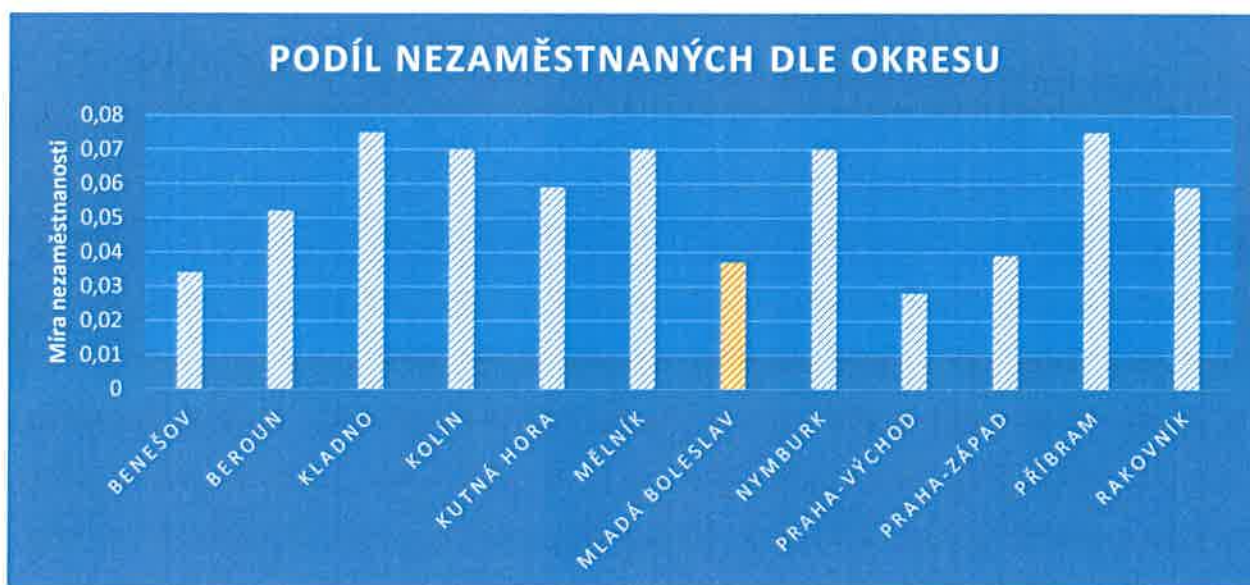
Graf 7: Podíl nezaměstnaných dle krajů (k červnu 2015)

Zdroj 13: MPSV, 2015 (<http://portal.mpsv.cz/>)

Nezaměstnanost v okrese Mladá Boleslav je nižší než průměr Středočeského kraje, v hodnotě 3,9 %, a v porovnání s ostatními okresy má po Praze - východ a Benešovu nejnižší míru nezaměstnanosti.

Graf 8: Podíl nezaměstnaných osob dle okresů (k červnu 2015)

Zdroj 14: MPSV, 2015 (<http://portal.mpsv.cz/>)

Podíl nezaměstnaných v samotném Dolním Bousově, k červnu 2015, činí 3,4 %. Je tak nižší než úroveň kraje i okresu, do kterého spadá.

Zdroj 15: MPSV, 2015 (<http://portal.mpsv.cz/>)

V oblasti volných pracovních příležitostí dle klasifikace zaměstnání ve Středočeském kraji převažují především 3 oblasti. Jedná se o skupiny pomocných a nekvalifikovaných pracovníků, provozních pracovníků ve službách a obchodě a řemeslníků a kvalifikovaných výrobců, zpracovatelů, opravářů. Naopak nejmenší nabídka pracovních příležitostí je v klasifikaci příslušníků armády, kvalifikovaných dělníků v zemědělství, lesnictví a příbuzných oborech a mezi zákonodárci, vedoucími a řídicími pracovníky.

Na informace o zaměstnanosti se váže i výdělek za dané zaměstnání, kde se opět ukazuje, proč se počet obyvatel Středních Čech neustále zvyšuje. Průměrná měsíční mzda je v mezikrajském srovnání druhá nejvyšší, po hlavním městě Praze.

Středočeský kraj je i díky vysoké průměrné mzdě, blízkosti Hlavního města Prahy a nízké nezaměstnanosti vyhledávanou destinací. To je podloženo i imigrací do kraje, která však v posledních letech dosahuje nižších hodnot než v letech předchozích.

Ovšem oblasti, které se těší největšími zájmu nových obyvatel, jsou v přímém okolí hlavního města. Dolní Bousov tak patří do druhé oblasti, kde už situace není tak ideální jak by se na první pohled mohlo zdát a v případě absence kroků vedoucí k rozvoji města by tento trend mohl posilovat.

Přesto, že je hodnota nezaměstnanosti nižší než průměr kraje i okresu, tak je nutno k problematice nezaměstnanosti přistupovat aktivně a podílet se opatřeními a aktivitami udržování nízké hodnoty či ještě na snížení. I přesto, že je město v atraktivní lokalitě České republiky, není možné, aby spoléhalo na výhodnou polohu a tím ztrácelo konkurenceschopnost oproti ostatním sídlům. Naopak by se mělo aktivně podílet na tom, aby se vyrovnala produktivnějším částem kraje.

Pro region je důležitá diferencovaná nabídka pracovních míst, té lze dosáhnout vytvářením přijatelných podmínek pro investory a podnikatele, které následně vedou ke snížení nezaměstnanosti a zvýšení diferenciace nabídky pracovních míst. Z kapitoly 6.2.6 vyplývá, že počet ekonomických subjektů v obci má za poslední roky sestupnou tendenci.

Ve městě se nachází několik oblastí či objektů, které se dají považovat za brownfields. Jejich revitalizací a opětovným využíváním k podnikání a zaměstnávání místních obyvatel by se zvýšila atraktivita města nejen pro investory, ale i pro potenciální zaměstnance.

Bohužel zde město naráží na problém vlastnictví objektů, které jsou v rukou soukromých vlastníků a město je tak nemůže samostatně revitalizovat.

Aktivní politika zaměstnanosti je dalším opatřením ke snižování nezaměstnanosti. Pro obyvatele města je kontaktním pracovištěm Úřad práce v Mladé Boleslavi, které nabízí možnosti zprostředkování zaměstnání, státní sociální podporu, hmotnou nouzi, sociální služby a příspěvky na péči a dávky pro osoby se zdravotním postižením. Krom samotného zprostředkování zaměstnání a dalších služeb se může kontaktní pracoviště i aktivně zapojovat do evropských programů, které jsou cíleny především na mladé uchazeče, uchazeče bez praxe a uchazeče předdůchodového věku.

Osoby z ohrožených skupin dlouhodobé nezaměstnanosti mohou najít uplatnění v rámci zaměstnání v oblasti sociálního podnikání. Výstavba a jejich provozování může být podporována jak ze strany města, tak i pomocí dotačních zdrojů.

6.2.2 Školství a vzdělání

Město disponuje silným školským zázemím díky Mateřské škole Dolní Bousov a Základní škole T. G. Masaryka.

Mateřská škola Dolní Bousov nabízí kapacitu 109, která je v současné chvíli plně naplněna. Děti, ve věku od 3 do 6 let, jsou rozděleny do 4 tříd.

Stávajícího stavu bylo dosaženo i díky rekonstrukci MŠ, která rozšířila její kapacitu a reagovala tak na trend poptávky po službách mateřské školy. Rozšíření mateřské školy nebylo však jedinou investicí v posledních letech, dále došlo k zateplení a výměně oken, což má neoddiskutovatelný pozitivní vliv na životní prostředí díky snižování energetické náročnosti.

Základní škola T. G. Masaryka disponuje kompletními třídami od 1. do 9. ročníku. Budova školy prošla celkovou rekonstrukcí spočívající jak v rekonstrukci, tak v zateplení a zlepšení tepelně izolačních vlastností a výměně oken.

Škola se snaží držet trendy moderní výuky, se zaměřením na oblast ICT a interaktivní výuku a disponuje interaktivními tabulemi a učebnicemi. K tomu dopomáhá i pedagogický sbor, který je v současnosti poměrně stabilizovaný.

Výuka probíhá dle ŠVP „Učíme se pro život“ a plánem je neustálá aktualizace ŠVP dle aktuálních trendů a v návaznosti na zhodnocení výsledků.

Žáci mohou využít široké škály zájmových kroužků, mezi které patří například dramatický kroužek („Rozvíjej sám sebe“), keramika či angličtina. Další kroužky jsou zaměřeny na sportovní aktivity jako florbal, gymnastika, basketbal, pohybové hry a další, pro které představuje zázemí tělocvična u školy.

Pro obě instituce je pro účely stravování k dispozici školní jídelna, která prošla v letech 2014 a 2015 výraznými změnami. Díky investicím se přešlo na čipový systém, byl pořízen nový konvektomat a došlo k přechodu na zdravou stravu bez konzervantů a polotovarů.

Současně je pro MŠ i ZŠ k dispozici poradenské centrum, které pomáhá rodičům v komunikaci s dětmi a napomáhá tak řešení nesrovnalostí a přispívá k prevenci.

Nejnižší stupeň vzdělání je jednou z nejdůležitějších částí budoucího vývoje žáků a dává jim základ pro jejich budoucí směřování. Z těchto důvodů je klíčové, aby byla úroveň poskytovaného vzdělání na co nejvyšší úrovni. K tomu napomáhají opatření, která směřují jak do investičního rozvoje infrastruktury, tak do zohledňování aktuálních výukových trendů a zvyšování úrovně a dovedností pedagogického sboru.

6.2.3 Kultura, sport a volnočasové aktivity

Možnosti sportovního vyžití jsou pro místní obyvatele i turisty velmi různorodé. K dispozici je víceúčelové sportoviště s umělým povrchem a mantinely, které je určeno k atletice, provozování míčových her (tenis, minikopaná, košíková, odbíjená, nohejbal aj.) a lednímu bruslení (v zimních měsících). V letních měsících je sportoviště propojeno s městským koupalištěm, které prošlo postupnou rekonstrukcí samotného bazénu a modernizací zázemí areálu. Dále se zde nachází fotbalový stadion s tribunou, jehož součástí je i ubytovací zařízení s kapacitou 24 míst pro účely letních soustředění.

Ve městě Dolní Bousov aktivně fungují sportovní kluby a spolky. Florbalový klub (FBK), který spolupracuje s Florbalovou akademií Mladá Boleslav a ZŠ Dolní Bousov, se aktivně účastní zápasů ligy ČFbÚ. Jeho součástí jsou i tři dívčí týmy. Dále pak fotbalový oddíl Dolnobousovský SK, Oddíl stolního tenisu, Sokol Dolní Bousov, Auto moto klub Dolní Bousov, AWK club Dolní Bousov, Junák - svaz skautů a skautek. I přes různorodou nabídku tradičních sportovních aktivit, se potýkáme s chybějícím zastoupením

moderních sportů v podobě Skate parku nebo Bike parku. Ty jsou atraktivní zejména pro mládež a mohou sloužit jako účinná prevence proti sociálně-patologickým jevům. Ke zvýšení kvality života mladých rodin s dětmi přispěje vybudování zázemí pro trávení volného času a výstavba infrastruktury netradičních sportů jako jsou squash, bowling nebo inline bruslení. Primárně je nutnost zvýšit informovanost obyvatel města a turistů o komplexní nabídce sportovního zázemí a vyvíjet snahu na zatraktivnění a rekonstrukci těchto sportovišť. Dlouhodobým cílem města je iniciace a podpora volnočasových a mimoškolních aktivit zaměřených zejména na děti a mládež a podpora aktivit neziskových organizací v této oblasti.

V oblasti kultury město aktivně organizuje společenské a kulturní akce, které jsou však málo navštěvované a nejsou schopny zaujmout širší okruh obyvatel. Prioritou města v oblasti rozvoje kultury je rekonstrukce Sokolovny a uzpůsobení jejího interiéru na kulturní dům, který bude zároveň sloužit jako prostor pro divadelní představení.

Prioritou města v této oblasti je aktivní spolupráce při realizaci stávajících kulturních, společenských a sportovních akcí, jejich finanční podpora a propagace. Svou tradici mají akce pro nejmenší - Dětský den, čarodějnice, Mikuláš a dětský karneval, i pro dospělé - ples města či Neckyáda, jejichž realizace vyžaduje především finanční podporu města. Svým dílem k tvorbě kulturního dění přispívají i zájmové spolky. Jedním z nich je spolek s dlouholetou tradicí - Sdružená obec baráčníků, jejímž hlavním krédem je zachování českých tradic a zvyků pro budoucí generace. Zájmové spolky doplňuje Smíšený pěvecký sbor Stojmír a především Sborny dobrovolných hasičů. Na organizaci většiny kulturních akcí se podílí či je sami pořádají právě SDH jednotlivých místních částí (Dolního Bousova, Horního Bousova, Vlčího pole, Bechova a Svobodína). Vyjma kulturních akcí pořádají tematické akce související s jejich činností - hlavně hasičské soutěže, kterých se aktivně účastní i místní ženy a děti.

Pro rozvoj kulturního života je nutná finanční podpora sportovních a zájmových spolků ze strany města, jejich vzájemná kooperace a zapojení se do realizace společenských akcí a v neposlední řadě udržování a modernizace prostor zájmovými skupinami. Absenci spolkového domu řeší záměr města ve vybudování kulturního prostoru z domu Baráčníků, který v minulosti sloužil právě jako spolkový dům a v současnosti zde působí skauti. Prioritou je získání objektu do vlastnictví města a získání potřebných finančních prostředků na jeho rekonstrukci a využití jako spolkového domu.

6.2.4 Doprava

Výhodná poloha Dolního Bousova, co se týče dopravy osobním automobilem, nabízí širokou škálu možností pro místní obyvatele z hlediska cestování do významných sídel kraje i České republiky. V následující tabulce je znázorněna doba trvání cesty a vzdálenost k významným vybraným sídlům, která jsou z města dosažitelná pod jednu hodinu jízdy.

Tabulka 5: Dopravní spojení s významnými sídly pro osobní automobily

Cílová destinace	Počet km	Doba trvání
Mladá Boleslav	17,7 km	19 min
Praha	80,5 km	57 min
Nymburk	33,9 km	38 min
Kolín	56,7 km	55 min
Jičín	19,4 km	19 min
Turnov	31,9 km	26 min
Jablonec nad Nisou	48,1 km	35 min
Liberec	50,1 km	36 min
Hradec Králové	66,3 km	56 min

Zdroj 16: Google maps, (<https://www.google.cz/maps>)

Spojení hromadnou dopravou už bohužel tak příznivé není, vyjma lokalit Mladá Boleslav, která je velice významná pro dojezd obyvatel do zaměstnání a Jičín. To je znázorněno v tabulce č. 6, kde jsou uvedena vybraná sídla, interval k jejich dosažení a typ veřejné dopravy. Vybrána byla významná sídla, do kterých se veřejnou dopravou můžeme dostat do hodiny a půl a současně byla vybrána rychlejší alternativa z možnosti vlak vs. autobus.

Tabulka 6: Dopravní spojení s významnými sídly pomocí veřejné dopravy

Cílová destinace	Typ dopravy	Doba trvání
Mladá Boleslav	vlak / autobus	26 / 30 minut

Praha	autobus	1 hod 15 minut
Nymburk	vlak	59 minut
Kolín	vlak	1 hod 22 minut
Jičín	autobus	27 minut

Zdroj 17: IDOS, (<http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/>)

Kvalitní dopravní spojení, jak osobním automobilem, tak pomocí veřejné dopravy je pro každé město stěžejní. Odráží se v něm jednak celková atraktivita města, tak jeho dostupnost, a přímo tak může ovlivňovat ekonomickou situaci města.

Dostupnost významných sídel je pro osobní automobily vyrážející z Dolního Bousova velice příznivá. Situace v podobě hromadné dopravy je příznivá hlavně z hlediska spojení do Mladé Boleslavi a Jičína. Vlakové spojení je ideální ve směru Mladá Boleslav, naopak pro spoj směrem do Jičína je ideální využít autobusové dopravy. Pro spojení do hlavního města Prahy je nejsnazší využít autobus, který nabízí i přímé linky.

Napojení na hlavní dopravní trasy a kvalitní dopravní infrastruktura zmírní dopady osobní automobilové dopravy na životní prostředí, sníží ekologickou zátěž a sníží časy přepravy. Kvalitní silniční infrastruktura může posílit význam města v oblasti.

Pro zvýšení využívání hromadné dopravy je nutné přistoupit ke krokům, které její využití rozšíří. Jedním z nich mohou být nové přímé trasy do významných sídel, intenzifikace využívaných spojů a přehlednost a komfort hromadné dopravy.

Využívání veřejné dopravy je šetrné k životnímu prostředí a v kombinaci s dobrou dostupností do cílových destinací je tak kvalitním řešením k dojíždění do zaměstnání či za volnočasovými aktivitami. Je to jeden z faktorů, který může hovořit pro a proti pro potenciální nové obyvatele města. Dobré dopravní spojení, ale není samo o sobě faktorem úspěchu.

Svou úlohu zastává i kvalita zázemí přímo spojená s veřejnou dopravou. Okolí nádraží či zastávek, podoba informačních tabulí či bezpečnostní prvky hrají velice důležitou roli. A je to právě díky kvalitnímu zázemí, proč se řada obyvatel měst uchyluje k používání veřejné dopravy. Opatření k podpoře uvedeného stavu může mít několik podob. Rekultivace okolí nádraží a zastávek je prvním krokem, který zatraktivní

používání veřejné dopravy. Rekultivace se může týkat přímého okolí v podobě úprav či vytváření míst s doplňkovou zelení.

6.2.5 Životní prostředí

Jednou z klíčových oblastí je pro Dolní Bousov i oblast životního prostředí. Město se nepotýká z hlediska životního prostředí se zásadními problémy, a je tak možné hodnotit jeho stav jako dobrý. K tomu napomáhají i výrazné investice do opatření mající pozitivní dopad na životní prostředí realizované v posledních letech.

Mezi základní opatření v oblasti životního prostředí patří nakládání s odpady, snižování energetické náročnosti budov a energetické úspory, výsadba, údržba a revitalizace zeleně, ochrana ovzduší, ochrana přírody a krajiny či zásobování vodou a čištění a odvádění splaškových a znečištěných vod.

Nakládání s odpady je v posledních letech mezi prioritami a zároveň silnými stránkami města.

Pro občany Dolního Bousova, včetně všech místní částí, byla v roce 2013 otevřena kompostárna. Do kompostárny jsou přijímány odpady jako zemina, biologicky rozložitelný odpad, větve, listí či tráva. Město také investovalo i do navýšení kapacity kompostárny a pořízení nové techniky

Od roku 2013 město disponuje sběrným dvorem. Ten je pro potřeby jeho obyvatel a obyvatel všech místních částí k dispozici zdarma. Na sběrný dvůr jsou přijímány různé druhy odpadů, jako je například nábytek a další objemné odpady, kovové odpady, stavební odpady, spotřební chemikálie, upotřebené oleje a další. Stejně jako v případě kompostárny město investovalo i do techniky a navýšení kapacity sběrného dvora.

Z hlediska úrovně znečištění ovzduší patří město, stejně jako oblast, která ho obklopuje, k místům s poměrně dobrou kvalitou ovzduší. Nejvýznamnějším znečišťovatelem ovzduší ve městě je doprava. Konkrétně benzopyren, který vzniká jako produkt nedokonalého spalování především z automobilové dopravy ze vznětových motorů a má karcinogenní účinky. Na znečišťování ovzduší se významně podílí i lokální topení tuhými palivy.

Další negativní produkt, nejen dopravy, je polévatý prach frakce PM10 (částice do velikosti 10 mikronů = 10⁻⁵ m), který na sebe váže mnohé nebezpečné látky, které se

dostávají do dýchacího ústrojí a mají negativní vliv na zdravotní stav. Imisní limit ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) je na hodnotě 40, pro Dolní Bousov dosahuje hodnoty 24, čím potvrzuje dobrou situaci ve městě.

Nelze však spoléhat na současný stav a je nutno neustále činit opatření pro, minimálně, udržení současných hodnot. I z tohoto důvodu město investovalo do snížení prašnosti ve městě pořízením samosběrného vozu.

Snižování energetické náročnosti budov a energetické úspory jsou též, jako již výše zmíněná opatření, zásadními trendy ve vývoji města v posledních letech. Město neustále investuje do snižování energetické náročnosti veřejných budov. V rámci několika posledních let došlo k zateplení, výměně oken, a snížení energetické náročnosti např. mateřské školy, základní školy, úřadu, sokolovny či zdravotního střediska.

Stejně tak město každoročně vyhledává takového dodavatele energií, který mu zajistí nejvýhodnější podmínky.

Město je vybaveno veškerými inženýrskými sítěmi - vodovod, kanalizace, plynovod. Odpadní vody jsou likvidovány na ČOV Dolní Bousov.

Poslední, ne však nejméně důležitou kapitolou, je péče o zeleň a současně o pořádek ve městě. Péče o zeleň je neustálý proces, stejně tak jako péče a rekultivace veřejných prostranství. Současný stav zeleně ve městě je dá se říct neutrální. Péče probíhá, ale pro zvýšení atraktivity je potřeba intenzivnější úsilí, především v bytové zástavbě, na veřejných prostranstvích a v případě památných stromů či alejí.

Důraz města na udržitelný a zodpovědný rozvoj je neoddiskutovatelný a v nastalém trendu by mělo pokračovat i v následujících letech. V rámci města je již velká část opatření realizována a pozornost by měla být více zaměřena na ostatní městské části, kde je potřeba zajistit především spolehlivý odvod odpadních vod a plynofikaci.

Kromě investic je nutné pracovat se samotnými občany. Pomocí osvěty a vysvětlení negativních dopadů na životní prostředí je více zapojit do jednotlivých opatření vyjmenovaných výše, především do třídění odpadu.

Významným počinem, co se týče jak životního prostředí, tak cestovního ruchu, může být využití přírodního potenciálu, který oblast nabízí a budování pěších či naučných stezek.

6.2.6 Služby, obchod a průmysl

Počet registrovaných ekonomických subjektů, i těch se zjištěnou ekonomickou aktivitou, neustále klesá. Tento trend je znázorněn v tabulce č. 7. Největší pokles zaznamenává odvětví maloobchodu a specializovaných stavebních činností. Naopak alespoň mírný nárůst můžeme vidět v odvětví ostatních finančních činností.

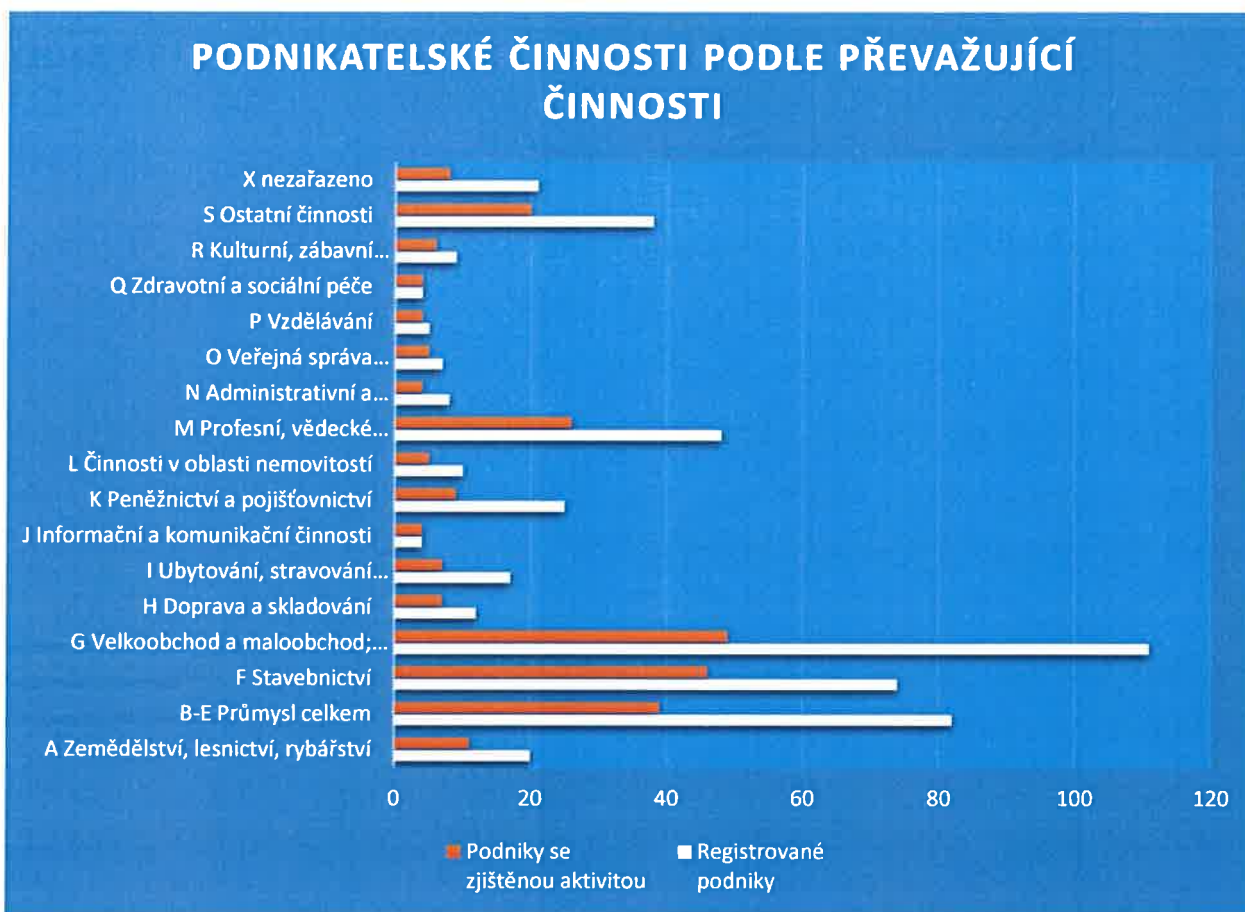
Tabulka 7: Ekonomické subjekty podle odvětví (NACE) ve městě

	Registrované subjekty				Sub se zjištěnou aktivitou			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	544	525	521	495	274	270	268	254
Maloobchod, kromě motorových vozidel	104	86	80	58	33	36	35	28
Specializované stavební činnosti	67	60	55	46	40	35	30	26
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	42	36	33	31	15	12	11	10
Velkoobchod, kromě motorových vozidel	29	34	36	30	9	11	11	8
Výstavba budov	26	27	25	28	16	18	18	20
Ostatní finanční činnosti	8	7	8	24	6	3	4	9
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	19	20	23	23	11	12	13	13
Poskytování ostatních osobních služeb	22	21	22	22	11	11	11	14

Zdroj 18: ČSÚ, 2015 (<https://vdb.czso.cz/>)

Dle podnikatelské činnosti ve městě dominuje (i přes pokles v posledních letech) velkoobchod a maloobchod následovaný průmyslem a stavebnictvím.

Tabulka 8: Podnikatelské činnosti ve městě podle převažující činnosti

Zdroj 19: ČSÚ, 2015 (<http://vdb.czso.cz/>)

V rámci 495 registrovaných podnikatelských subjektů ve městě se jedná v převážné míře (86 %) o fyzické osoby s minimem či žádnými zaměstnanci.

Tabulka 9: Ekonomické subjekty ve městě dle právní formy

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	495	254
Fyzické osoby	426	212
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	382	189
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	41	21
Zemědělští podnikatelé	3	2
Právnícké osoby	69	42

Obchodní společnosti	27	23
Akciové společnosti	1	.
Družstva	1	.

Zdroj 20: ČSÚ, 2015 (<http://vdb.czso.cz/>)

Dolní Bousov se nachází v těsné blízkosti největšího zaměstnavatele v okrese Mladá Boleslav, jímž je ŠKODA AUTO a.s. Obyvatelé Dolního Bousova, kteří mají technické či ekonomické vzdělání, mají tak možnost najít atraktivní zaměstnání v blízkosti svého bydliště. Vysoké uplatnění naleznou též dělnické profese.

Mezi největší zaměstnavatele ve městě patří Proclima 23 s. r. o., Josef Svoboda - zemní, výkopové a stavební práce, DOBOS s. r. o. a VOP Dolní Bousov s. r. o. Ovšem většina občanů města dojíždí do práce do Mladé Boleslavi, kde jsou zaměstnání u ŠKODA AUTO a.s.

Z hlediska velikosti podniku je patrné, že podnikatelské subjekty, působící ve městě jsou buď bez zaměstnanců, nebo jen s naprostým minimem nepřekračujícím hodnotu pěti zaměstnanců. Vytváření podmínek pro podnikání je jedním z kroků, které jsou zásadní pro snížení nezaměstnanosti a též ke zvýšení konkurenceschopnosti města a rozvoji ekonomické aktivity.

Zlepšení podmínek pro podnikání je zásadním úkolem v ekonomickém rozvoji města. Kvalitní infrastruktura, kvalifikovaná pracovní síla a přístup veřejné správy jsou faktory, které rozhodují o umístění podnikatelské aktivity.

Zlepšení infrastruktury města též napomáhá ke zlepšení dostupnosti služeb a podnikatelských subjektů v obci. Zkvalitnění místních komunikací a informačních systémů v rámci veřejné dopravy nebo výstavba nových parkovacích ploch, vedoucí ke zlepšení dostupnosti provozoven podnikatelských subjektů, jak z hlediska zákazníků, tak z hlediska zaměstnanců, napomůže ekonomickému rozvoji. Město tak může těžit ze své polohy, která znásobí výsledný efekt investic do infrastruktury.

Stabilní podnikatelské prostředí s rychlou, efektivně a transparentně fungující veřejnou správou je dalším faktorem pro situování ekonomické aktivity. Jedním z nástrojů jak kýženého stavu dosáhnout je za pomoci elektronizace veřejné správy a usnadnění podnikatelům (a samozřejmě i občanům), komunikaci s úřady a tím i zkrácení běžných lhůt. Ulehčení administrativní zátěže podnikatelské subjekty zajisté uvítají a odstraní

se tím případné překážky, které je brzdí v jejich rozvoji. Stejně tak je důležité zajišťovat transparentnost veřejné správy pomocí pravidelného uveřejňování informací či zapojením obyvatel do budoucího směřování města.

Nástrojů, vedoucích k dosažení příznivého podnikatelského prostředí, je mnoho. Jedná se jak o nástroje přímé komunikace s klientem či o vnitřní řešení. Z hlediska externích služeb se jedná o zavádění prvků eGovernmentu, které klientům, ať jsou to podnikatelé, občané či ostatní subjekty, zjednodušují komunikaci s orgány státní správy a především šetří čas a náklady spojené s administrativou.

Z hlediska interních procesů se jedná o informačně-komunikační řešení usnadňující komunikaci jak v rámci úřadu, tak s dalšími orgány státní správy v rámci ČR, a to díky propojení a konsolidaci systémů či cloudovému řešení. Na to je navázána i bezpečnost informací, bezpečné sdílení dat a další oblasti ochrany informačně-komunikační infrastruktury.

6.2.7 Cestovní ruch

Cestovní ruch má pro město Dolní Bousov velký význam z hlediska jeho polohy na okraji Českého ráje. Tento potenciál je však minimálně využíván a to i přesto, že příjemná poloha a dobrá dopravní dostupnost nabízí město jako start či cíl pěších i cyklistických výletů. Značené turistické trasy tak spojují město se zajímavými místy Českého ráje. Hranice stejnojmenné CHKO zároveň prochází vesnickou památkovou zónou Střehom, která by si zasloužila propojení pěší stezkou z Horního Bousov. Nutnou součástí stezky je vybudování podchodu pod komunikací č. 16 z Mladé Boleslavi do Jičína, která protíná pěší trasu směrem Horní Bousov - Střehom. Odtud vede značená romantická cesta do půvabného údolí Plakánku a dál - až k hradu Kost. Úsilím města je postupné zkvalitňování a rozšiřování pěších a cyklistických tras a s nimi souvisejících služeb, zejména pak navázání úzké spolupráce se Sdružením Český ráj.

Město disponuje turistickým informačním centrem, které sídlí v historické budově bývalé fary v těsné blízkosti náměstí. Jeho cílem je poskytovat kompletní informace o regionu, zejména o kulturních památkách, společenských a kulturních akcích, místních spolcích, ale i například o ubytovacích a jiných zařízeních v blízkém okolí. Infocentrum mimo jiné usiluje o propagaci města, která je však v současné době stále nedostačující. Jediným komunikačním médiem směrem k potencionálním návštěvníkům

města jsou Turistické noviny Český ráj, které slouží jako průvodce sezónní nabídkou v daném regionu. Propagace města probíhá skrze internetové stránky www.mladoboleslavsko.eu a www.cesky-raj.info. Prezentace Dolního Bousova prostřednictvím internetových stránek Infocentra www.infocentrum.dolnibousov.cz. Marketingová strategie města Dolní Bousov je v tomto případě klíčovou aktivitou pro podporu a růst cestovního ruchu.

Z historického hlediska město nabízí mnoho zajímavých kulturních objektů, jako jsou barokní kostel sv. Kateřiny, barokní fara nebo architektonicky zajímavá empírová radnice, která je spolu s Mariánským sloupem dominantou náměstí. Kromě rekonstrukce barokní fary, která je zároveň sídlem Infocentra a městské knihovny, jsou kulturní památky města v poměrně zanedbaném stavu. Za zmínku stojí i památky v místních částech Dolního Bousova a to socha sv. Jana Nepomuckého v Horním Bousově, gotický kostel sv. Šimona a Judy ve Vlčím Poli, nebo vesnická památková zóna středověkého původu v obci Střehom, která byla místem natáčení mnoha filmových pohádek. V současné době kulturní památky zcela nevyužívají svůj potenciál ve prospěch rozvoje regionu a to zejména z důvodu jejich nutných rekonstrukcí a oprav.

Turisticky zajímavá je historie výroby alkoholu v likérce Dolní Bousov, jejíž počátky sahají až do roku 1834. Potenciál využití místní likérky je především ve vybudování muzea lihovaru a navázání tak spolupráce města s podnikatelským subjektem ve prospěch rozvoje cestovního ruchu.

Pro aktivní návštěvníky města je k dispozici široká paleta sportovního vyžití - výcvik jízdy na koních, městské koupaliště, víceúčelový stadion, tenisové kurty a fotbalový stadion. Příznivci adrenalinových sportů mohou zavítat na autokrosové závodiště a motokrosovou trať, případně mohou navštívit Muzeum historických motocyklů Jawa v Rabakově. Záměrem města je vybudování pěších stezek propojující jak místní části, tak i CHKO.

Město disponuje nabídkou obchodních i restauračních zařízení, avšak potýká se s nízkou mírou angažovanosti těchto podnikatelských subjektů na fungování a rozvoji města. Nabídka ubytovacího zařízení ve městě a jeho blízkém okolí disponuje velmi nízkou kapacitou a zároveň není schopná oslovit náročnějšího návštěvníka z důvodu relativně nízkého standardu kvality ubytování a s ním souvisejících služeb.

Současné kulturní a společenské akce nejsou atraktivní formou zábavy pro mladší generace. Pomoci by mohla participace zájmových a spolkových klubů na organizaci a propagaci kulturního dění ve městě.

6.2.8 Sociální a zdravotní služby

Sociální služby jsou ve městě zastoupeny domem s pečovatelskou službou, jehož kapacita 32 bytů pro 40 klientů, je plně naplněna. Věková kategorie klientů jsou mladší senioři (65 - 80 let) a starší senioři (nad 80 let). Terénní pečovatelská péče není celodenní, ale omezená na čas od 7:00 do 15:00. Kromě toho mohou obyvatelé využít služeb soukromých subjektů, kteří poskytují 24 hodinový provoz.

V rámci města je plánována výstavba domu s pečovatelskou službou soukromým investorem, kde se však dají očekávat finančně náročnější podmínky než v případě městského zařízení.

O zdravotní služby se stará především zdravotní středisko v Zahradní ulici a lékárna. Ve středisku je poskytována široká škála zdravotní péče, od praktických lékařů, dětského lékaře, zubní ordinace, dentální hygienu po chirurgickou ambulanci. Město tak disponuje celou řadou odborníků pro různé oblasti.

Zdravotní služby jsou tak zajištěny, město však čelí problému v podobě důchodového věku některých lékařů a stojí tak před nezbytnou generační výměnou. Je zde velké riziko snížení současné kvality poskytované zdravotní péče v případě nedostatku mladších doktorů a ekvivalentní náhrady. Pro nové obvodní lékaře se nabízí možnost využití služebního bytu.

Po zajištění dostatečné úrovně sociální péče je nutné vybudování, či výrazné rozšíření, domu s pečovatelskou službou, který dokáže uspokojit poptávku po jeho službách a zajistí potřebnou péči a komfortní bydlení pro ty, kteří to potřebují. Dále pak rozšíření možností na 24 hodinovou péči.

7 Souhrnná SWOT analýza

Silné stránky

- ❖ Vysoká úroveň vzdělávacích zařízení
- ❖ Vysoký podíl veřejných budov, které prošly opatřeními vedoucími k energetickým úsporám
- ❖ Aktivní kroky v oblasti ochrany životního prostředí
- ❖ Občanská vybavenost města
- ❖ Kvalitní automobilové spojení do významných okolních sídel
- ❖ Aktivní vyhledávání a čerpání dotačních prostředků na rozvoj města
- ❖ Nízká úroveň znečištění
- ❖ Vysoká aktivita v oblasti prevence před nežádoucími sociálně-patologickými jevy dětí a mládeže
- ❖ Rozmanitá nabídka volnočasových a sportovních možností

Slabé stránky

- ❖ Nízká kapacita domu s pečovatelskou službou
- ❖ Omezená doba poskytování pečovatelské služby
- ❖ Nutná generační obměna lékařů
- ❖ Absence kulturního domu
- ❖ Malý podíl cestovního ruchu
- ❖ Nízká informovanost o možnost využití nabídky volnočasových aktivit ve městě
- ❖ Absence marketingových materiálů k propagaci města a především cestovního ruchu
- ❖ Špatný stav některých památek
- ❖ Absence ubytovacích kapacit
- ❖ Nízká bezpečnost u frekventovaných komunikací
- ❖ Nedostatek vlastních finančních prostředků na financování veškerých aktivit
- ❖ Částečná absence inženýrských sítí v místních částech
- ❖ Každoroční úbytek počtu podnikatelských subjektů ve městě
- ❖ Absence infrastruktury k provozování netradičních a moderních sportů

Příležitosti

- ❖ Krajinný potenciál
- ❖ Koncepce směřování města na delší časové období s jasně definovanými cíli
- ❖ Zapojení občanů do života ve městě a rozhodovacích procesů
- ❖ Spolupráce s podnikatelskými subjekty
- ❖ Provázanost cestovního ruchu s volnočasovými aktivitami
- ❖ Příliv investorů na základě snížení administrativní zátěže
- ❖ Strategická poloha města
- ❖ Vysoká životní úroveň a průměrná mzda v porovnání s ostatními kraji
- ❖ Revitalizace brownfields
- ❖ Spolupráce s městy a sídly obdobného charakteru a velikosti
- ❖ Propojení cestovního ruchu a péče o životní prostředí
- ❖ Zvýšení podílu veřejné dopravy

Hrozby

- ❖ Odliv ekonomicky aktivních obyvatel
- ❖ Snížení podnikatelských subjektů
- ❖ Přesun ekonomické aktivity
- ❖ Demografické stárnutí obyvatel
- ❖ Nárůst kriminality
- ❖ Růst nezaměstnanosti
- ❖ Absence většího a stabilnějšího zaměstnavatele ve městě

8 Návrhová část

8.1 Úvod

Návrhová část představuje kombinaci výstupu analytické části a záměrů města na budoucí směřování. Analytická část zachycuje současný stav, podmínky ve městě, prostor pro zlepšení, nedostatky či silné stránky, na kterých je potřeba stavět. Dalším podkladem pro návrhovou část byly konzultace s představiteli města a ostatními subjekty působícími v obci.

Celá kapitola je rozdělena do dvou celků, dle schéma z kapitoly 4.2 Globální cíl. Nejprve je krátce zmíněn tematický okruh, jednotlivé prioritní oblasti, shrnující jak poznatky z analytické části, tak cíle ve směřování města. Prioritní oblasti jsou základními pilíři, na kterých chce město do budoucna stavět a jejichž rozvoj považuje za stěžejní. Následně jsou uvedena již konkrétní opatření, v rámci specifických cílů, k dosažení požadovaného stavu.

Specifické cíle jsou současně podkladem pro vytváření Akčních plánů investic na následující roky, který bude pravidelně aktualizován dle aktuálních potřeb města.

Na návrhovou část je opět nutno pohlížet jako na celek vzájemně se prolínajících aktivit. Mezi jednotlivými specifickými cíli či prioritními oblastmi jsou velice silné synergické vazby. Dochází k prolínání jednotlivých oblastí, ale především k multiplikaci výstupů jednotlivých opatření. Mnohá opatření by šla, z důvodu jejich přímého či nepřímého vlivu, zařadit do vícero specifických cílů. Pro přehlednost jsou však uvedeny v oblastech s největším dopadem či s nejvýraznější návazností na další opatření.

8.2 Prioritní oblasti

8.2.1 Vzdělávání, zdravotní a sociální služby

Z analytické části je patrná vysoká úroveň v oblasti vzdělávání ve městě. Cílem města je udržení vysokého standardu, jak z hlediska infrastruktury, tak učitelského sboru,

a neustálé zkvalitňování poskytovaného vzdělání. Současně též intenzifikovat propojení vzdělávání a kulturního života ve městě.

Sociální služby, především dům s pečovatelskou službou, nedisponují dostatečnou volnou kapacitou. Rozšíření kapacity a vytvoření dalších možností užívání služby je tak jednou z priorit.

Úroveň poskytované zdravotní péče ve městě je přijatelná, ovšem je zde velká hrozba spočívající v nadcházející generační výměně. Cílem je udržení, či lépe zvýšení, současné úrovně zdravotní péče.

SC Vzdělávání

- Vytváření podmínek pro stabilizaci pedagogického sboru základní školy s ohledem na probíhající generační výměnu.
- Doplnění pedagogického sboru o aprobovaného učitele matematiky.
- Udržování kvality a rozšíření školních bytů.
- Podpora a naplňování školních vzdělávacích programů dle koncepce Školního vzdělávacího programu.
- Neustále doplňování a aktualizace ŠVP v návaznosti na výsledek autoevaluační činnosti školy.
- Inicivace a podpora realizace preventivních programů na školách.
- Využití všech dostupných možností ke spolupráci a rozvoji znalostí a dovedností dětí. Spolupráce s:
 - pedagogicko-psychologickou poradnou v Mladé Boleslavi a Jičíně,
 - odborem sociálně právní ochrany dětí v Mladé Boleslavi,
 - policií ČR.
- Prevence v oblasti závislosti mládeže na cigaretách a alkoholu.
- Prevence šikany a kyberšikany.
- Pravidelná sociometrie v jednotlivých třídách.
- Podpora rozšiřování vzdělávacích aktivit.
- Podpora mimoškolních aktivit mládeže:
 - zájmové kroužky,
 - spolupráce s Florbalovou akademií při 6. ZŠ Mladá Boleslav,
 - dolnobousovský sportovní klub,

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

- Junák - svaz skautů a skautek,
- sokol.
- Podporovat využití zázemí školských zařízení ve městě pro celoživotní vzdělání obyvatel.
 - ICT vzdělávání pro seniory.
- Využití školy, informačního centra a knihovny jako vzdělávacích a společenských center města.
- Pořádání divadelních představení žáků pro širokou veřejnost a seniory v sokolovně či v přírodě (jarní zahradě).
- Spolupráce školy s městskou knihovnou:
 - pořádání soutěží Kamarádi knihovny,
 - podpora čtenářské gramotnosti - propojení s ŠVP školy,
 - čtenářský klub.
- Podpora dalšího profesního vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků.
Krátkodobý a dlouhodobý plán vzdělávání pedagogů:
 - zvyšování kvalifikace,
 - zařazování nových trendů a metod ve výuce,
 - podpora jazykové gramotnosti učitelů,
 - rozvoj ICT dovedností.
- Podpora mezinárodních projektů pro děti a mládež.
- Aktivní využití evropských dotací:
 - jazykové kurzy pro žáky i učitele,
 - dovybavení odborných učeben,
 - podpora rozvoje informačních a komunikačních technologií ve školách.
- Pokračující úzká spolupráce se Základní školou T. G. Masaryka.
- Modernizace stavebně-technického stavu budovy základní školy T. G. Masaryka.
 - oprava střechy (krytina),
 - zateplení sportovní haly.
- Zkvalitnění prostorového a materiálního vybavení základní školy T. G. Masaryka tak, aby svými parametry odpovídala nejméně současným požadavkům na zajištění kvalitní výuky základního školství.
- Podpora neinvestičních aktivit školy.

- Investice do veřejných budov v místních částech:
 - Horní Bousov - škola - rekonstrukce, nová střecha,
 - Vlčí Pole - škola - rekonstrukce a vybavení interiéru,
 - Bechov - škola - rekonstrukce vnějšího obvodového pláště, nová střecha.
- Modernizace budov a zkvalitnění vybavení vzdělávacích zařízení ve městě:
 - knihovna - bezbariérový přístup (pořízení výtahu) a průběžná údržba.
- V návaznosti na platné hygienické normy zabezpečit patřičnou kvalitu stravovacích zařízení zřízených městem a sloužících pro stravování dětí a mládeže.
- Pokračování investic v rámci zařízení pro stravování dětí a mládeže:
 - chladicí místnost,
 - kotel na polévku,
 - pečící komora na maso.
- Zajištění vzdělávání kuchařek.
- Podporovat zajištění kvalitní výuky a materiální vybavenost vzdělávacích zařízení.
 - vybavenost ICT technikou v mateřské škole - interaktivní tabule v každé třídě.

Realizační výstup SC

- **Zvýšení kvality v oblasti vzdělávání**
- **Rozšíření výukových možností**
- **Přejímání aktuálních výukových trendů a zvyšování úrovně vzdělání absolventů**
- **Aktivní spolupráce s partnery jak z veřejného, tak ze soukromého sektoru**
- **Zvýšení bezpečnosti dětí a mládeže**
- **Prevence a zabránění sociálně-patologických jevů dětí a mládeže**
- **Podpora vzdělávání pedagogů**
- **Možnosti celoživotního vzdělávání**
- **Propojení vzdělávacího a kulturního života ve městě**
- **Zvýšení atraktivity města**

SC Zdravotní a sociální péče

- Prevence sociálně patologických jevů - příprava a realizace speciálních programů pro děti a mládež, pedagogy a rodiče, se zvláštním důrazem na programy pro rodiny s problémovými dětmi.
- Podpora sociálně znevýhodněných dětí, platba zájmových útvarů ve škole - městem či využitím dotačních možností.
 - vybudování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.
- Za aktivní spolupráce všech poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb ve městě udržet současný stav zdravotní a sociální péče.
 - především obvodních lékařů, kteří jsou již na hranici důchodového věku,
 - pro nové obvodní lékaře nabídnout služební byt.
- Zaměřit se na možnosti a pravidla čerpání fondů EU a Fondů Středočeského kraje pro neinvestiční projekty v oblasti sociální a zdravotní péče.
- Odborná školení zaměstnanců sociálních služeb.
- Rozvíjet spolupráci s Charitou Libošovice a střediskem Spokojený domov Mnichovo Hradiště v oblasti konzultací zkušeností s poskytováním sociální péče občanům.
 - nabídnou možnosti 24 hodinové péče.
- S uživateli zdravotnických zařízení města nadále konzultovat potřeby:
 - modernizací,
 - rozšíření prostorového a materiálního zařízení.
- Aktivní předávání zkušeností a navazování partnerství v oblasti sociální péče
- Údržba domu pečovatelské služby.

Realizační výstup SC

- **Rozšíření sociální péče**
- **Zvýšení prevence před sociálně-patologickými jevy dětí a mládeže**
- **Udržení, či zvýšení, úrovně poskytované zdravotní péče**
- **Aktivně vyhledávat možnosti spolufinancování projektů z oblasti zdravotní a sociální péče**
- **Rozvíjení spolupráce s partnery**

Dotační možnosti PO

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Fondy Středočeského kraje

Integrovaný regionální operační program

Operační program Věda, výzkum, vzdělání

Operační program zaměstnanost

8.2.2 Životní prostředí

Město se již vydalo cestou snižování energetické náročnosti veřejných budov, trvale udržitelného rozvoje a realizování opatření pozitivních k životnímu prostředí. V dalším období by chtělo pokračovat stejným směrem a intenzifikovat svou činnost i ve spojení s cestovním ruchem šetrným k životnímu prostředí.

Specifické cíle jsou též zaměřeny na obnovu zeleně, především v zastavěných částech města.

Dále pak na investice do infrastruktury zvyšující jak životní úroveň obyvatel, tak splňující veškeré normy a pozitivně napomáhající ke zlepšování úrovně životního prostředí. Napomoci má i výrazná osvěta místních obyvatel a ukázky toho, co jednotlivé kroky představují a jaký mají dopad do budoucna.

SC Údržba zeleně

- Údržba veřejné zeleně v bytové zástavbě města:
 - na Sídlišti,
 - lokality nové zástavby,
 - všeobecně.
- Péče, obnova a rozšíření zeleně na veřejných prostranstvích.
- Revitalizace parků a vytvoření atraktivních relaxačních zón.
- Péče, obnova doprovodné zeleně podél komunikací.
- Péče o památné stromy.

- sepsat seznam - využití mapování žáků školy z přírodovědecké olympiády.
- Údržba a obnova ploch veřejné zeleně ve městě a místních částech.
- Údržba a obnova lipové aleje v ulici V Lipkách a Tovární.

Realizační výstup SC

- **Zvýšení podílu zeleně ve městě**
- **Rozšíření relaxačních ploch**
- **Údržba a obnova zeleně ve všech částech města**
- **Zvýšení atraktivity města**
- **Pozitivní vliv na životní prostředí a na životní úroveň obyvatel města**

SC Ochrana přírody

- Zajištění čištění odpadních vod, ve všech městských částech, v souladu s požadavky směrnice EU č. 91/271/EEC.
- Třídění a zpracování organického odpadu kompostováním.
- Rozšíření počtu sběrných míst pro odděleně sbírané složky komunálního odpadu (papír, sklo, plasty, kovy) a tím snížit docházkovou vzdálenost občanů a následné zabezpečení sběrných nádob na veřejných prostranstvích vhodnými boxy (estetické hledisko, ochrana před povětrnostními vlivy, znehodnocení).
- Zajistit dostatečnou osvětu k nakládání s odpady.
 - místní tisk,
 - internetové stránky města.
- Podpora využití obnovitelných a druhotných energetických zdrojů - třídění, sběrný dvůr.
- Snížení znečištění veřejných prostranství.
- Podpora budování naučných stezek zaměřených na životní prostředí a přírodní zajímavosti ve městě a okolí.
- Realizace územních systémů ekologické stability.
- Podpora aktivit v oblasti vzdělávání, výchovy a osvěty v oblasti ochrany přírody a krajiny.

- Podpora aktivit neziskových organizací ve vazbě na rozšíření povědomí o přírodě a v návaznosti na aktivity vedoucí k uchování a ochraně přírody a krajiny.
- Obnova a ochrana krajinného rázu s podporou environmentálně šetrné turistiky, cestovního ruchu a rekreace.
- Postupně připravit projekty na odkanalizování a čištění odpadních vod v místních částech (Bechov, Svobodín, Vlčí Pole a Horní Bousov).
- Plynofikace místních částí - s ohledem na technické a ekonomické podmínky.
- Rekonstrukce objektů související s vodním hospodářstvím:
 - vodojem,
 - čerpací stanice + záložní vrt,
 - výměna hlavního přivaděče pitné vody (Horní Bousov - Dolní Bousov).
- Zabezpečit v dostatečné míře a kvalitě zásobování města a místních částí energiemi.

Realizační výstup SC

- **Udržitelný rozvoj ve městě**
- **Snižování negativních vlivů na životní prostředí**
- **Ochrana životního prostředí**
- **Zvýšení životní úrovně ve městě a jeho místních částech**
- **Zvýšení povědomí obyvatel města o negativních vlivech na životní prostředí a dopad těchto negativních vlivů na životní úroveň**
- **Rozvoj turistiky šetrné k životnímu prostředí**
- **Podpora subjektů, soukromých či veřejných, angažující se v otázce ochrany životního prostředí**

SC Snižování energetické náročnosti

- Pokračovat v neustálém trendu vytváření energeticky úsporných opatření.
- Hledání nového dodavatele energie.
 - každoroční průzkum trhu a poptávka.
- Zvýšení povědomí veřejnosti o využívání obnovitelných zdrojů energie a možnostech podpory.

Realizační výstup SC

- Snížení energetické náročnosti veřejných budov
- Zvyšování povědomí občanů o možnosti využití alternativních zdrojů energie
- Zvyšování povědomí občanů o možnostech podpory alternativních zdrojů energie
- Snižování nákladů na dodávky energie

Dotační možnosti PO

Národní program životní prostředí

Ministerstvo zemědělství

Fondy Středočeského kraje

Operační program Životní prostředí

Integrovaný regionální operační program

8.2.3 Život ve městě

Město se aktivními kroky podílí na organizaci kulturních a společenských akcí, které ovšem nejsou příliš navštěvovány. Cílem je zvýšení atraktivity těchto akcí a zvýšení návštěvnosti, stejně jako pořádání nových akcí, které by mohly zaujmout širší okruh obyvatel města a širokého okolí. Kooperace s různými, ať veřejnými nebo soukromými subjekty bude stěžejní v přípravě akcí a zvýší tak možnost toho, že se z akce stane tradice.

Současně město nepoleví v podpoře místních spolků a zájmových sdružení a bude nadále významným partnerem.

Volnočasová, a především sportovní, infrastruktura vyžaduje neustálou péči a rozvoj. Na tyto aktivity klade město velký důraz, ve spolupráci s oblastmi v rámci cestovního ruchu, a je připraveno nabídnout obyvatelům i návštěvníkům širokou škálu aktivit včetně neobvyklých a poměrně mladých sportů. Město nebude cílit pouze na sportovní

aktivity, ale chce rozvíjet i volnočasové možnosti pro všechny věkové skupiny, ať už samo, nebo ve spolupráci s ostatními organizacemi a subjekty.

Cestovní ruch, jeho infrastruktura a propagace, se jeví jako výrazná slabina. Cílem plánovacího období je výrazné zvýšení návštěvníků města a ve spolupráci se soukromými subjekty zajištění dostatečné nabídky ubytovacích zařízení.

Nápomocnými, k dosažení jednotlivých cílů, budou dotační tituly. Město se, krom aktivního vyhledávání zdrojů financování, bude výrazněji zaměřovat na propagaci a nabídku různorodých činností.

SC Kultura

- Realizace tradičních společenských, kulturních a sportovních akcí
- Realizace nových společenských, kulturních a sportovních akcí.
 - vánoční jarmark pro rodiče - prodej dětských výrobků,
 - spolupráce s likérkou.
- Rozšiřování a zkvalitňování spektra činnosti Kulturního a informačního střediska Dolní Bousov.
 - udržování nadstandardní a vysoké kvality spolupráce mezi knihovnou a školou.
- Rekonstrukce budovy sokolovny na kulturně-společenské centrum.
- Uzpůsobení interiéru sokolovny pro splnění požadavků na kulturní dům.
- Podpora programů pro mládež a seniory, více kulturních a společenských akcí pro všechny vrstvy obyvatel
- Finanční podpora zájmových útvarů, organizace dětských dnů a dalších akcí jako například každoroční Mikuláš.
- Oprava a obnova kulturních památek ve vlastnictví města

Realizační výstup SC

- Udržování tradičních kulturních akcí
- Zvyšování úrovně tradičních kulturních akcí
- Vytváření a rozvoj partnerství
- Zakládání nových tradic

- Pořádání občasných akcí
- Zvýšení povědomí občanů o možnostech kulturního vyžití ve městě
- Vybudování kulturního domu
- Podpora pořadatelů, zájmových sdružení a dalších subjektů, pořadajících kulturní a společenské akce
- Rozšíření zázemí pro spolky v podobě spolkového domu

SC Sport a volný čas

- Zkvalitnění venkovních sportovišť města užívaných pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní aktivity dětí.
- Podporovat akce pro děti a mládež.
 - iniciace a podpora volnočasových a mimoškolních aktivit zaměřených zejména na děti a mládež,
 - podpora aktivit neziskových organizací zaměřených na vytváření podmínek pro zkvalitnění volnočasových aktivit dětí a mládeže.
 - Čtenářský klub (financován městem a částečně prostředky z EU, zachovat aktivní vyhledávání evropských dotačních programů).
- Vytváření komplexní nabídky možností využití sportovišť občany města a provedení informační kampaně mezi veřejností.
- Zajistit kvalitní a širokou prezentaci nabídky volnočasových aktivit ve městě.
- Zkvalitnění, rekonstrukce a rozšíření sportovně-rekreačních a kulturních zařízení ve vlastnictví města.
 - inline dráha,
 - rekonstrukce bazénu koupaliště,
 - výstavba sociálních zařízení, šaten a technického zázemí areálu.
- Budování sportovišť pro netradiční sportovní aktivity mládeže jako účinnou prevenci proti sociálně-patologickým jevům.
 - skatepark,
 - bike park pro horská kola.
- Dostavba sportovního volnočasového areálu V Lipkách.
- Výstavba infrastruktury pro rodiny s dětmi, vytvoření kvalitního technického, prostorového a materiálního zázemí pro trávení volného času.

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

- dětská hřiště v lokalitách výstavby RD v Dolním Bousově a jeho místních částech,
- vybudování mateřského centra.
- Udržování a zlepšování technického stavu sportovišť a budov sloužící sportu.
 - Pravidelné revize.
- Podpora aktivit zaměřených na výstavbu infrastruktury netradičních sportů.
 - in-line bruslení,
 - bowling,
 - squash,
 - pétanque,
 - skatepark.
- Aktivní vyhledávání dotačních titulů k zajištění aktivit vedoucích k naplňování cílů v oblasti rozvoje sportovních a volnočasových aktivit.
- Zajištění pravidelné informovanosti o grantových programech a možnostech financování akcí zaměřených na rozvoj volného času obyvatel města.
- Propojení místních částí Bechov, Svobodín, obce Rohatsko a města Dolní Bousov cyklostezkou.
- Údržba sportovní haly.

Realizační výstup SC

- **Zkvalitnění současných sportovišť**
- **Budování nových sportovišť pro širokou škálu sportů**
- **Zvýšení povědomí o možnosti volnočasových aktivit pro místní obyvatele, obyvatele spádových obcí či turisty**
- **Propojení volnočasových aktivit a cestovní ruchu**
- **Zvýšení podílu aktivního volného času všech věkových skupin**
- **Reakce na přání obyvatel z hlediska chybějících volnočasových aktivit**
- **Zvýšení atraktivity města**
- **Zvýšení cestovního ruchu a návštěvnosti města**
- **Zvýšení bezpečnosti sportovišť**
- **Vybudování mateřského centra**

SC Cestovní ruch

- Zapojení se do aktivit Sdružení Český ráj:
 - zejména v oblasti rozvoje cestovního ruchu mimo centrální oblasti Českého ráje,
 - komunikace převážně přes infocentrum,
 - výměna zkušeností.
- Vytvoření platformy spolupráce všech subjektů zainteresovaných na rozvoji cestovního ruchu.
 - podnikatelé,
 - veřejný sektor,
 - neziskový sektor.
- Vytvoření marketinkové studie rozvoje cestovního ruchu.
- Ve spolupráci se subjekty působícími v cestovním ruchu provádět průzkumy mezi návštěvníky.
 - následně na základě získané zpětné vazby cílit investice a aktivity pro získání požadovaného standardu a dosažení spokojenosti cílové skupiny.
- Směřování aktivit k řešení nedostatečné úrovně a kapacity ubytovacích zařízení.
- Zkvalitnit internetovou prezentaci.
 - Komplexní nabídka aktivit pro ČR.
- Naplnění databáze v GoObec:
 - ŽP,
 - památky,
 - aktualizace a doplnění všech pasportů.
- Spolupráce s likérkou na muzeu lihovaru.
- Vytvoření internetových stránek www.infodolnibousov.cz jako turistického informačního serveru města Dolní Bousov a okolí, pravidelná aktualizace stránek.
- Využití historie, tradic, událostí spojených s městem a jiných zajímavostí pro propagaci města.
- Průběžně Instalovat městský informační systém.
- Příprava a realizace komplexního projektu do fondů EU řešící zkvalitnění služeb v ČR.
- Realizace nových pěších naučných tras v návaznosti na turistické cíle v okolí.

- Zkvalitnění zázemí cyklistických a pěších tras o doprovodný mobiliář (informační tabule, kolostavy, odpočinková místa apod.) v návaznosti na další doprovodné služby (restaurace, sportoviště, kavárny apod.) včetně návaznosti na naučné stezky a dané území.
 - vybudování podchodu mezi Horním Bousovem a Střehomí.
- Péče o kulturní památky, jejich oživení a turistické využití:
 - údržba a opravy nemovitých památek,
 - záchrana ohrožených,
 - využití tradic s památkami spojených.
- Realizace kulturních akcí spojených s historií města:
 - cukrovar,
 - zachování noci kostelů.
- Iniciace expozic muzea zaměřených na historii města.
- Vytipování a následná postupná realizace aktivit týkající se vzhledu města a okolí ve vztahu k rozvoji cestovního ruchu.
- Realizace produktů a programů zaměřených na kulturní a přírodní zajímavosti města a okolí.
- Vytváření tematických okruhů a naučných stezek městem a okolím ve vztahu ke kulturním a přírodním zajímavostem.
- Propagace přírodních krás a zajímavostí v okolí města:
 - pěší stezky,
 - informační tabule.
- Využití potenciálu vesnické památkové zóny Střehom (po zajištění shody s památkáři) oprava kaple, křížky a napojení trasy do blízkého údolí Plakánku.

Realizační výstup SC

- **Zvýšení povědomí o možnostech v oblasti cestovního ruchu**
- **Vytvoření komplexní nabídky pro několikadenní pobyt**
- **Partnerství soukromého a veřejného sektoru**
- **Předávání zkušeností**
- **Zapojení se do aktivit v oblasti cestovního ruchu cílených na Český Ráj**
- **Propojení cestovního ruchu se vzděláváním**

- **Nové marketingové a propagační materiály města**
- **Zvýšení informovanosti o možnostech cestovního ruchu**
- **Zlepšení stavu památek**
- **Podpora turismu šetrného k životnímu prostředí**
- **Propojení kulturního, volnočasového potenciálu s cestovním ruchem**

SC Spolkový život

- Podpora sportovních, zájmových a společenských sdružení, místních spolků, klubů a mládeže.
- Spolupráce na rozvoji sportovních, zájmových a společenských sdružení, místních spolků, klubů a mládeže.
 - předávání zkušeností,
 - kooperace a společné zapojení do příprav akcí,
 - finanční podpora.
- Podpora všech jednotek SDH (ve všech místních částech) a spolupráce s nimi.
- Pokračování v rekonstrukci budovy sokolovny na kulturní dům.
- Údržba budov sloužící pro potřeby SDH Bechov a Vlčí Pole.
- Vybudování cvičiště pro požární sport ve volnočasovém areálu města.

Realizační výstup SC

- **Aktivní podpora spolků**
- **Vytváření zázemí pro fungování spolků**
- **Vytváření podmínek pro propojování spolků s dětmi a mládeží, spolupráce se školou**
- **Investice do infrastruktury sloužící spolkům ve městě i místních částech**
- **Zvýšení bezpečnosti města podporou SDH**

Dotační možnosti PO

Ministerstvo kultury

Ministerstvo pro místní rozvoj

Fondy Středočeského kraje

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Integrovaný regionální operační program

8.2.4 Veřejné služby

Počet podnikatelských subjektů ve městě každoročně klesá a velká část místních obyvatel za prací dojíždí do větších sídel, především Mladé Boleslavi. V rámci cestování za prací mohou zaměstnanci využít i možností větších sídel v podobě nákupů zboží a služeb. Zvýšení atraktivity pro investory a podnikatelské subjekty, na to navázaný přesun ekonomicky aktivních obyvatel, je dalším z cílů města. K dosažení tohoto cíle napomohou kroky spojené s podporou podnikání, snížení administrativní zátěže a maximální transparentnost veřejného sektoru. Vyjma vytváření přívětivějšího prostředí pro podnikatele a investory bude město aktivními kroky napomáhat ke snižování nezaměstnanosti.

Město se dlouhodobě zapojuje do partnerství s územními celky, sdruženími či městy a obcemi za účelem předávání zkušeností. V plánovaném období budou rozvíjeny a prohlubovány funkční spolupráce, navazovány nové a opouštěny nefungující vazby.

Vyjma lákání investorů město cílí na svůj pozvolný rozvoj. Tedy na přípravu nové zástavby pro rodinné domy a zkvalitnění současných prostor.

SC Podpora podnikání

- Podpořit vznik ubytovací kapacity
- Zkvalitnění stávající ubytovací kapacity v území
- Podpora investičních podnikatelských aktivit v oblasti zkvalitnění základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu města a okolí.
- Inventarizace nevyužívaných objektů a ploch vhodných pro podnikání malých a středních podniků (bývalý areál čs. armády ve vlastnictví města)
- Informační systém pro investory.
 - databáze pozemků a objektů vhodných pro podnikání.

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

- Maximální využívání dotačních prostředků ČR a EU na výstavbu sítí pro vysokorychlostní internet pro stavby sloužící k podnikání.
- Vytvoření platformy mezi MěÚ a podnikateli pro vzájemnou výměnu informací, konzultaci klíčových problémů a hledání možností vzájemné spolupráce (např. formou programu pravidelných návštěv v podnicích).
- Pořádání dnů otevřených dveří pro žáky škol, kde budou podnikatelé prezentovat postupy a přibližovat zaměstnaní možným budoucím uchazečům.
- Vytvoření pracovní skupiny na podporu podnikání.
- Vytvoření informačního a poradenského zázemí:
 - pro zájemce o podnikání,
 - pro již existující podnikatele,
 - propagace možnosti spolupráce s MAS.
- Zajistit trvalý kontakt mezi městem a místními firmami s cílem vzájemně se informovat o svých plánech do budoucna a o možné spolupráci při získávání veřejných a soukromých zakázek.
- Oslovování místních podnikatelů a společností v rámci vyhlášení výběrových řízení.
- Prezentace území jako oblasti vhodné pro podnikání - budování pozitivní image města.
- Setkávání podnikatelů.
- Pomoc místním podnikatelům při navazování obchodní spolupráce.
- Podnikatelský server.
 - na stránkách města,
 - odkazy na místní podnikatele,
 - informace o dotačních možnostech.
- Výstavba inženýrských sítí v lokalitách určených pro rozvoj podnikání.
- Zapojení se do aktivní politiky zaměstnanosti pomocí evropských dotačních programů

Realizační výstup SC

- **Vznik dostatečné ubytovací kapacity**
- **Revitalizace brownfields**

- Zlepšení komunikace s investory
- Snížení administrativní zátěže
- Maximální možnosti pokrytí vysokorychlostním internetem
- Vytvoření platformy pro spolupráci podnikatelských subjektů
- Podnikatelský server
- Příprava lokalit sloužících pro podnikání
- Informace o možnosti účasti ve veřejných zakázkách

SC Bydlení

- Postupování dle zpracované koncepce bydlení a bytové politiky ve městě - územního plánu.
- Pokračování v postupné privatizaci stávajícího bytového fondu, mimo bytů pro sociální bydlení.
- Dokončení výstavbu sítí technické infrastruktury pro výstavbu RD v lokalitě za benzínkou.
- V případě potřeby využít budovy ve vlastnictví města:
 - pro sociální bydlení,
 - nebo jako investice.
- Podpora individuální bytové výstavby, realizace technické a dopravní infrastruktury pro následnou výstavbu rodinných domů v souladu s ÚP.
- Rozšíření vodovodních řadů do lokalit ÚP města určených k zástavbě RD.
- Zabezpečení obnovy zastaralých a funkčně nevyhovujících vodovodních řadů.
- Zajištění dostatečného množství, a požadované kvality, pitné vody pro celkový rozvoj města v souladu s kvalitativními požadavky směrnice EU č. 75/444 EEC.

Realizační výstup SC

- Nová technická infrastruktura pro výstavbu RD
- Privatizace bytového fondu
- Podpora výstavby RD v návaznosti na ÚP
- Zvýšení atraktivity města pro novou výstavbu a nové obyvatele

SC Partnerství

- Podpora občanských iniciativ, zájmových seskupení a jejich vyšší participace na rozvoji spolupráce a partnerství.
- Kvalitní plánování a efektivní řízení rozvoje na místní a regionální úrovni za účasti veřejnosti.
- Uplatňování principu partnerství při přípravě projektů a mapování projektové kapacity ve městě.
- Zajištění pravidelné informovanosti občanů města o realizovaných a připravovaných rozvojových záměrech
 - zpravodaj „Bousovák“,
 - internetové stránky města.
- Zvýšení zapojení občanů a firem do rozhodovacích procesů ve městě. Zvýšení transparentnosti veřejné správy.
- Spolupráce se svazkem obcí a s ostatními obcemi a mikroregiony v okolí na celkové propagaci a vytvoření ucelené nabídky pro návštěvníky.
- Rozvíjet užší spolupráci se Středočeským krajem v oblasti propagace města.
- Pro propagaci města využít možnosti spolupráce s IC členů Sdružení Český ráj.
- Pokračování v aktivní spolupráci se sídly obdobné velikosti a struktury.

Realizační výstup SC

- **Rozvoj současného partnerství**
- **Navazování nových partnerství**
- **Předávání zkušeností v rámci komplexního rozvoje města**
- **Iniciace akcí pro zapojení obyvatel města do dění ve městě**
- **Zvýšení sounáležitosti města a jeho obyvatel**
- **Spolupráce s vyššími územními celky a iniciace aktivit, které povedou k rozvoji města**

Dotační možnosti PO

Národní program Životní prostředí

Ministerstvo pro místní rozvoj

Fondy Středočeského kraje

Operační program Zaměstnanost

Operační program Životní prostředí

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

8.2.5 Veřejná infrastruktura

Společně s rozvojem města se intenzifikuje doprava a vznikají nové nároky na infrastrukturu. S tímto trendem se potýká téměř každé město a investice do komunikací jsou nezbytné. Město se zaměří na především na komunikace s největší potřebou rekonstrukce, dále pak na komunikace v zástavbě a komunikace sloužící k podnikatelským účelům. Ne všechny komunikace v katastrálním území Dolního Bousova však patří městu. Je zde spousta komunikací patřící kraji a i tyto části by město rádo vidělo rekonstruované a podnikne k tomu veškeré kroky, především v podobě jednání se zástupci kraje.

Vyjma oprav a rekonstrukcí komunikací je díky zvýšení intenzity automobilové dopavy potřebné rozšířit parkovací stání, především v centru města a u bytové zástavby.

S intenzifikací dopavy je spojeno i mnoho negativních faktorů, především z hlediska bezpečnosti a dopadu na životní prostředí. Cílem je tak vybudování chodníků a chytrých dopravních řešení v rizikových částech města. Stejně tak intenzifikace veřejné dopavy ke zmírnění negativních dopadů na životní prostředí a zkvalitnění míst určených pro přestup na veřejnou dopravu.

Zvýšení bezpečnosti obyvatel není vázáno pouze na dopravu, ale i na ostatní situace. Z těchto důvodů je aktivním přístupem, především prevencí, zabránit nežádoucím jevům a trestným činům pokud možno dříve, než k nim dojde. Jedním z východisek je zvýšení osvěty mezi obyvateli a především ohroženými skupinami obyvatel jako jsou děti, ženy či senioři.

SC Doprava

- Budování a oprava přístupových komunikací k podnikatelským subjektům a jejich provozovnám.

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

- Iniciovat začlenění oprav komunikací Středočeského kraje v katastrálním území Dolní Bousov a jeho částí do plánu oprav.
- Iniciovat realizaci protihlukových opatření na I/16 v katastrálním území Horní Bousov.
- Postupně realizovat rekonstrukce úseků místních komunikací v území města do normovaných kategorií.
- Vytipování lokalit města s nejakutnější potřebou rekonstrukce místních komunikací.
- Rekonstrukce místních komunikací a chodníků ve vlastnictví města.
- Dokončení místních komunikací v lokalitě „pod benzinkou“.
- Budování parkovacích stání dle ÚP města, zklidnění dopravy ve městě.
- Postupně realizovat aktivity zaměřené na zkvalitňování nevyhovující technické infrastruktury, souběžně s realizací oprav místních komunikací.
- Jednání s krajským úřadem o stavu komunikací ve vlastnictví kraje.
- Revitalizace okolí nádraží a zastávek veřejné dopravy.
- Vybudování bezpečnostních prvků zastávek.
- Stanovení priorit a následná realizace záměrů v oblasti budování bezbariérových přístupů pro handicapované občany a návštěvníky města.
- Revitalizace náměstí.

Realizační výstup SC

- **Rozšíření a zkvalitnění komunikací k podnikatelským subjektům**
- **Rekonstrukce místních komunikací**
- **Rekonstrukce chodníků**
- **Vybudování a rozšíření počtu parkovacích stání**
- **Zkrácení transportních časů**
- **Zvýšení atraktivity pro investory a podnikatele**
- **Pozitivní dopad na životní prostředí, zvýšení plynulosti dopravy, snížení prašnosti, snížení vypouštění škodlivých látek do ovzduší**

SC Zvýšení bezpečnosti

- Rekonstrukce a doplnění veřejného osvětlení - dle pasportu.
- Obnova značení na místních komunikacích dle vyhl. č. 30/2001 Sb. - dle pasportu.
- Budování a zkvalitňování komunikací pro pěší bezpečnost na základě veřejných anket.
- Instalace součástí a příslušenství komunikací, a dalších zařízení, přímo přispívajících ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.
- Posílení aktivity spojené se zkvalitněním zimní údržby komunikací a chodníků.
- Zvyšování bezpečnosti v místní části Horní Bousov, vzhledem narůstajícímu silničnímu provozu:
 - snížení rychlosti,
 - vybudování chodníků vedle komunikací.
- Postupné budování cyklistických stezek na území města.
 - propojení frekventovaných cílů ve městě,
 - současně vliv na rozvoj cykloturistiky v intravilánu města.
- Budování cyklistických pruhů souběžně s dopravními komunikacemi propojujícími městské části, jejich propojení s cyklostezkami a cyklotrasami.
- Aktivní zapojení do Programu prevence kriminality na místní úrovni - spolupráce s Policií ČR.
- Realizace technických opatření ke zvýšení bezpečnosti obyvatel a návštěvníků města.
- Udržování pořádku ve městě a místních částech.
- Podpora a aktivní účast v rámci preventivních programů.
- Ochrana zdraví a majetku obyvatel.
- Postupné rozšiřování kamerového systému v dalších částech města.
- Realizace doprovodných preventivních programů a jednorázových akcí k prevenci kriminality spojených s modelovými situacemi a infostánky. Zapojení:
 - škola,
 - policie ČR,
 - URNA,
 - IZS.

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

- Pokračování v zabezpečení veřejných budov proti krádežím a vloupáním v rámci rekonstrukcí jednotlivých objektů.
- Zajištění informovanosti občanů z pohledu bezpečnosti, ochrany a jednání v krizových situacích.
- Postupná obnova místního rozhlasu.
- Oprava hřbitovních zdí v Dolním Bousově, Vlčím Poli a na Bechovi.

Realizační výstup SC

- **Rekonstrukce veřejného osvětlení**
- **Chytré přechody**
- **Chytré dopravní značení - semaforey, zpomalovací prahy**
- **Investice do opravy chodníků a vybudování nových chodníků v exponovaných částech města a v místních částech**
- **Budování cyklistických stezek a pruhů určených pouze pro cyklodopravu**
- **Zvýšení podílu cyklodopravy ve městě - za zaměstnáním, v rámci cestovního ruchu**
- **Prevence kriminality**
- **Intenzivní spolupráce s IZS**
- **Zvýšení zabezpečení veřejných budov**
- **Informace obyvatelstva o chování při potencionální hrozbě**
- **Rozšiřování kamerového systému**

Dotační možnosti PO

Státní fond dopravní infrastruktury

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo kultury

Ministerstvo vnitra

Fondy Středočeského kraje

Integrovaný regionální operační program

Operační program Životní prostředí

9 Implementace (Realizace) strategického plánu

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov představuje klíčový dokument z oblasti strategického plánování na období let 2016 - 2021, na základě něhož bude moci dojít k rozvoji ve všech výše uvedených oblastech.

Dokončení strategického plánu a jeho schválení zastupitelstvem města je nutné vnímat jako počátek dlouhodobého a náročného procesu jeho implementace. Samotná existence strategického plánu vytváří základní předpoklady a možnosti, které ovšem bez vynaloženého úsilí v následujících letech mohou zůstat nevyužity.

9.1 Institucionální zajištění implementace

Odpovědnost za samotnou realizaci strategického plánu a jeho jednotlivých opatření, je svěřena zastupitelstvu města. Zastupitelstvo bude zároveň provádět průběžnou evaluaci plnění strategického plánu, na základě které může být strategický plán případně aktualizován. Vzhledem k tomu, že implementace strategického plánu nebude svěřena do rukou speciálně vytvořeného subjektu, budou se na ni z hlediska své odbornosti podílet i jednotlivá oddělení městského úřadu.

Zmíněná aktualizace strategického plánu, jak již bylo uvedeno v úvodní části, bude prováděna až na základě bezprostředně vyvstalé potřeby. Termín pravidelné aktualizace není stanoven.

Vlastní realizace Strategického plánu bude zajištěna prostřednictvím vydávání akčních plánů, které budou schvalovány zastupitelstvem města.

9.2 Formy propagace strategického plánu

Strategický plán rozvoje města bude v tištěné podobě k dispozici k zapůjčení na městském úřadě. Na internetových stránkách města bude dostupná zkrácená verze strategického plánu v elektronické podobě. Ve dvouměsíčníku Bousovák bude uveřejněn stručný výtah.

10 Závěr

Strategický plán byl schválen zastupitelstvem města dne 23. 03. 2016, usnesením č. ZM1/2016.

11 Seznam obrázků

Obrázek 1: ORP Mladá Boleslav	21
Obrázek 2: Dopravní cesty v bezprostředním okolí Dolního Bousova.....	22

12 Seznam grafů

Graf 1: Pohyb obyvatel v krajích ČR v roce 2014	24
Graf 2: Vývoj počtu obyvatel ve městě.....	25
Graf 3: Celkový přírůstek ve městě.	26
Graf 4: Poměr stěhování obyvatel ve městě	26
Graf 5: Věková struktura města.	27
Graf 6: Věková pyramida kraje	28
Graf 7: Podíl nezaměstnaných dle krajů (k červnu 2015)	30
Graf 8: Podíl nezaměstnaných osob dle okresů (k červnu 2015)	30

13 Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet obyvatel dle kraje k 1.1.2015.....	19
Tabulka 2: Mezikrajské srovnání - vybrané ukazatele, 2013	20
Tabulka 3: Meziokresní srovnání - vybrané ukazatele	22
Tabulka 4: Migrační aktivita v rámci ČR.....	24
Tabulka 5: Dopravní spojení s významnými sídly pro osobní automobily.....	35
Tabulka 6: Dopravní spojení s významnými sídly pomocí veřejné dopravy.....	35
Tabulka 7: Ekonomické subjekty podle odvětví (NACE) ve městě	39
Tabulka 8: Podnikatelské činnosti ve městě podle převažující činnosti.....	40
Tabulka 9: Ekonomické subjekty ve městě dle právní formy.....	40

14 Seznam použitých zdrojů

Zdroj 1: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	19
Zdroj 2: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	20

Zdroj 3: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	21
Zdroj 4: ŘSD ČR, 2015 (http://geoportal.jsdi.cz/)	22
Zdroj 5: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	23
Zdroj 6: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	24
Zdroj 7: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	25
Zdroj 8: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	25
Zdroj 9: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/).....	26
Zdroj 10: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/)	26
Zdroj 11: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/)	27
Zdroj 12: ČSÚ, 2015 (http://www.czso.cz/)	28
Zdroj 13: MPSV, 2015 (http://portal.mpsv.cz/)	30
Zdroj 14: MPSV, 2015 (http://portal.mpsv.cz/)	30
Zdroj 15: MPSV, 2015 (http://portal.mpsv.cz/)	30
Zdroj 16: Google mapy, (https://www.google.cz/maps).....	35
Zdroj 17: IDOS, (http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/)	36
Zdroj 18: ČSÚ, 2015 (https://vdb.czso.cz/)	39
Zdroj 19: ČSÚ, 2015 (http://vdb.czso.cz/)	40
Zdroj 20: ČSÚ, 2015 (http://vdb.czso.cz/)	41

Příloha č. 1 - Akční plán rozvoje města na období 2016 - 2017

Návaznost na SC	Aktivita	Termín	Předpokládané výdaje v Kč	Předpokládané financování	Dotční možnosti
Ochrana přírody	Oprava vodojemu v Horním Bousově	2016	2,5 mil.	Dotace	Fondy Středočeského kraje
Cestovní ruch	Oprava zvonice	2016	0,6 mil.	Dotace	Fondy Středočeského kraje
Komunikace	Oprava chodníků ulice Okružní	2016	1,2 mil.	Dotace	Fondy Středočeského kraje
Cestovní ruch	Oprava střechy kostela sv. Šimona a Judy	2016	0,6 mil.	Dotace	Ministerstvo kultury
Komunikace	Oprava chodníků ulice Brodecká	2016	1,5 mil.	Rozpočet města	
Bydlení	Zasítování stavebních pozemků - II. etapa	2016	1,5 mil.	Rozpočet města	

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

Komunikace	Účelová komunikace a parkovací stání	2016	0,8 mil	Rozpočet města	
Údržba zeleně	Revitalizace lipové aleje	2016	0,5 mil	Rozpočet města	
Snižování energetické náročnosti	Oprava střechy bývalé školy Horní Bousov	2016	---	Rozpočet města	
Komunikace	Nové chodníky a parkovací stání ulice Zahradky a Dlouhá	2017	8,0 mil	Dotace	SFDI
Komunikace	Oprava chodníků ulice V Lipkách	2017	1,8 mil	Rozpočet města	
Zvýšení bezpečnosti	Přístavba hasičárny Bechov	2017	---	Dotace	Fondy Středočeského kraje, MV, MMR

Strategický plán rozvoje města Dolní Bousov na období 2016 - 2021

Vzdělávání	Stavební úpravy budovy č.p. 186 jazyková učebna a hudebna	2017	---	Dotace	IROP
Kultura	Výtah do knihovny	2017-2018	---	Dotace	MMR Fondy Středočeského kraje

